

T.C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR VE KARARLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-264 / 1652

Ankara

4 / 4 / 2001

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

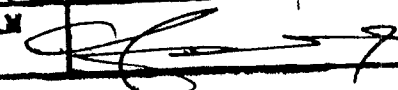
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 29/3/2001 tarihinde kararlaştırılan "Doğal Gaz Piyasası Kanunu Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.


Bülent ECEVİT
Başbakan

Eki :

- 1- Kanun Tasarısı
- 2- Gerekçe (Genel-Madde)

T. B. M. M. BAŞKANLIĞI	
Baş Kan.	- Adalet - Sanayi, Ticaret
Baş Kan.	- Plan ve Bütçe
Tarih	5.4.2001 1/836
K. Md.	K.D. Başbakan
BAŞKAN	

GENEL GEREKÇE

Ülkemizde enerji ihtiyacının her geçen gün arttığı ve dünya konjonktüründeki değişimlerin ülkemiz lehine yeni imkanlar oluşturduğu dikkate alınarak bu konuda bazı yeni düzenlemelerin yapılması büyük önem arz etmektedir.

Doğal gazın ithalatından dağıtım ve kullanımına kadar hizmet veren kişi ve kuruluşların belirlenmesi, uyacakları hükümlerin tespiti ve yetkilendirilmesi ile denetlenmeleri konularında yasal düzenleme yapmak amacıyla bu Tasarı hazırlanmıştır.

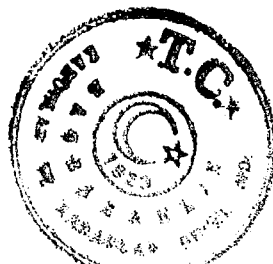
Doğal gaz sektöründeki tüm faaliyetleri düzenleyecek ve gerekli önlemleri geciktirmeden yürürlüğe koyacak ve sektörün herhangi bir tıkanıklığa uğramadan faaliyette bulunmasını sağlayacak bir kurum oluşturmaya çalışılmıştır. Böylece, doğal gazın yeni teknolojilere uygun güvenli, sürekli ve ülke yararları ile liberal sistemin gereklerine uygun dağıtımı ve kullanımı amaçlanmıştır.

Ülkemizde çok yeni olan bu konu hakkında 3378 sayılı Yetki Kanununa istinaden, 1990 yılında 397 sayılı Doğal Gazın Kullanımı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname çıkarılmıştır. Bu Kanun Hükmünde Kararname ile ülkemizde doğal gazın ithali, satışı ve ülke içinde dağıtımı yetkisi tamamen BOTAŞ'a verilmiştir.

Ancak, serbest piyasa ekonomisi prensiplerini yerleştirmek, liberal ekonominin icaplarından olan tekelleri kaldırma hedefleri doğrultusunda, doğal gaz piyasasında tam rekabetin sağlanabilmesi için 397 sayılı Kanun Hükmünde Kararname yürürlükten kaldırılarak doğal gazın iletimi yanında ithali, dağıtımı ve satışına ilişkin hususlar da Kanun kapsamına alınmıştır.

Ülkemizde doğal gaz dağıtımı ile ilgili yeterli alt yapının olmadığı, bu yatırımların önemli ölçüde iç ve dış kaynağa ihtiyaç gösterdiği ve kamunun sınırlı kaynak yapısı içinde bu tür büyük yatırımların realize edilmesinin en azından kısa vadede mümkün olamayacağı bir gerçektir.

Bu tür enerji kaynaklarının, bölüşümü ve boru hatları ile taşınmasının belli başlı ülkeler arasında ciddi bir yarış ortamı yarattığı ve bu yarışın giderek ülkeler arası bir güç ve refah göstergesine dönüştüğü bir dönemde, ülkemizin de bu avantaja sahip olmasında büyük yarar görülmektedir.



Doğal gazın ithalatında kamu tekeli benimsen 397 sayılı Kanun Hükmünde Kararname, serbest ekonomik sistemin özüne ters düşen bir takım kısıtlamaları da ihtiva etmektedir.

Diğer taraftan, Uzun Vadeli Strateji ve Sekizinci Beş Yıllık (2001-2005) Kalkınma Planının Onayladığına ilişkin TBMM Kararının Enerji başlığını taşıyan bölümünde de "başta elektrik ve doğal gaz alt sektörleri olmak üzere enerji kaynaklarının üretiminden tüketimine kadar her aşamada, özel kesimin en üst düzeyde yatırım ve işletme faaliyetlerine katılımı için gerekli yasal ve kurumsal değişikliklerin yapılması sağlanmalıdır." hükmü yer almaktadır.

Bu nedenle , doğal gazın günün koşullarına uygun olarak, sektörün büyük bir hızla değişen piyasa ihtiyaçlarını karşılayacak, uluslararası entegrasyonun gereklerini yerine getirerek verimlilik , rekabet ve şeffaflığı sağlayacak şekilde yeniden yapılandırılmasına ilişkin olarak hazırlanan bu Tasarı ile;

Doğal Gaz Piyasası Düzenleme Kurumunun teşekkülü ve etkin biçimde çalışmaya başlaması,

Doğal gaz piyasasında temin, iletim ve dağıtım faaliyetlerinin düzenlenmesi,

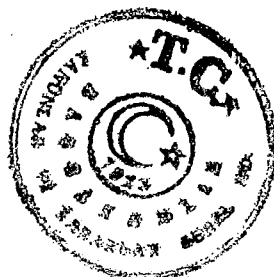
Mevzuatın ve uygulamanın Avrupa Birliği düzenlemeleri ile uyumlu hale getirilmesi,

hedeflenmiştir.

Bir çok yatırımcının Türkiyede yatırım yapma olanaklarını araştırdığı, ancak, faaliyete geçmek için piyasaların denetlenmesini ve bu kapsamda hazırlanan ve yükümlülüklerinin açıkça belirlenmesini beklediği bilinmektedir.

Halkımızın refah seviyesini artırmak için özellikle sanayicilerimizin serbest dolaşıma tabi ürünlerinin rekabet gücünü artıracak nitelikte , güvenilir ve ekonomik yeni enerji kaynakları sağlamanın ve bunların istikrarlı bir piyasa içerisinde sunumunun son derece önemli olduğu muhakkaktır.

Bu Tasarının kanunlaşmasıyla birlikte doğal gaz sektöründeki alt yapı yatırımlarının yerli ve yabancı özel yatırımcılar tarafından hızla tamamlanması imkanı yaratılmış olacak ve enerji darboğazları ile karşılaşılması önlenmiş olacaktır.



(Handwritten signature)

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Madde ile, doğal gazı kaliteli, sürekli ve ucuz bir şekilde tüketicilerin kullanımına sunmak ve mali açıdan güçlü, istikrarlı ve şeffaf bir doğal gaz piyasası oluşturarak, piyasada bağımsız bir denetimin sağlanması Kanunun amacı olarak belirlenmektedir.

Madde 2- Madde ile, doğal gazın ithali, ihracı, iletimi, dağıtımı, depolanması, ticareti ve Doğal Gaz Piyasası Düzenleme Kurumunun kurulması ile çalışma usul ve esasları düzenlenmektedir.

Madde 3- Madde ile, Kanunda geçen bazı ibarelerin tanımları yapılmaktadır.

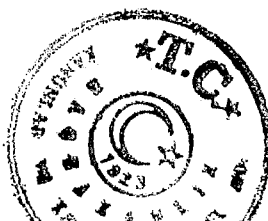
Madde 4- Madde ile, doğal gaz piyasası faaliyetleri içinde yer alan lisans, sertifika, şehir içi dağıtım sisteminin ihale ve işleyişine ilişkin usul ve esaslar ile gerektiğinde diğer konularda Kurumun yönetmelikler çıkarma yetkisi düzenlenmektedir.

Madde 5- Madde ile, doğal gaz piyasa faaliyetlerinin lisans veya sertifika alınmadan yürütülemeyeceği, piyasada faaliyet gösterecek özel hukuk tüzel kişilerinin anonim veya limitet şirket olarak kurulması gerektiği hususları düzenlenmiştir. Ayrıca;

(a) bendinde, doğal gazın ithal yoluyla temin edilmesi halinde, yurt içinde toptan satış şirketlerine veya ihracatçı şirketlere satış sözleşmesi ile devredilebileceği gibi tüketicilere de serbestçe pazarlanabileceği ve ithalatçı şirketlerin lisans alma koşullarına ait hususlar,

(b) bendinde, doğal gazın arama ve üretiminin 6326 sayılı Petrol Kanununa tabi olacağı belirtilmektedir. Üretim şirketlerinin ürettikleri gazı lisans almak kaydı ile toptan satış şirketleri veya serbest tüketicilere satabilecekleri ve bu satış miktarının, ulusal tüketimin yüzde yirmisini geçemeyeceği,

(c) bendinde, tüm iletim şirketlerinin, doğal gazın taşınması ve sistemin işlemleri için gerekli ayarlama ve diğer her türlü hizmetlerin yerine getirilmesinden sorumlu oldukları ve gaz temininin emniyetli güvenli ve verimli bir biçimde ve en az maliyet ile gerçekleştirilmesine yönelik her türlü tedbirlerin alınmasının gerekliliği ve sisteme giriş koşulları, iletim şirketlerinin transit taşımacılık yapabilecekleri de nazara alınarak iletim kapasitelerini artıracak şekilde yatırım programlarını hazırlamaları gerektiği,



[Handwritten signature]

(d) bendinde, sıvılaştırılmış doğal gazın (LNG) sıvı olarak LNG tesislerinde veya gaz olarak yer altı ve yer üstü tesislerinde depolanabilmesi için Kurumdan lisans alınması gerektiği, depolama lisansı alma koşulları, 6326 sayılı Kanuna göre işletme ruhsatnamesine sahip şirketlerin, üretim sahasında doğal gazın bitmesi sonucu, bu yatakları depolama amaçlı kullanmak istedikleri takdirde Petrol İşleri Genel Müdürlüğünün onayı ile işletme ruhsatnamesinin depolama lisansına dönüştürülebileceği ve depolama şirketlerinin vereceği hizmetlerde yansız davranması gerektiği,

(e) bendinde, toptan satış şirketlerinin serbest tüketicilere yaptıkları toptan satış faaliyeti için Kurumdan lisans almaları gerektiği, ithalatçı lisansı almış olan tüzel kişilerin bu lisans ile toptan satış yapabilecekleri, ancak dağıtım şirketlerine gaz satışı yapan tüzel kişilerin, Kurum tarafından öngörülecek süre içerisinde, bu müşterilere gerekli depolama hizmetlerini sunmak için depolama şirketleri ile kira sözleşmesi yaparak mevsimsel maksimum doğal gaz çekişlerini karşılayacak miktarda lisans başlangıcından itibaren beş yıl içerisinde gerekli tedbirleri alması gerektiği, doğal gaz satışı yapan tüzel kişilerin Kurum tarafından belirlenecek süre içerisinde beklenen talebi karşılayabilecek taşıma, depolama ve balans kapasitelerine sahip olmalarını ve toptan satış şirketlerinin doğal gaz ithalatı yapabilmek için ithalatçı lisansı almaları gerektiği ve lisans koşulları,

(f) bendinde, ithal edilmiş veya yurt içinde üretilmiş doğal gazı yurt dışına ihraç etmek isteyen tüzel kişilerin , Kurumdan ihracat lisansı almaları gerektiği ve lisans alma koşulları,

(g) bendinde, şehir içi doğal gaz dağıtım hizmetlerinin Kurum tarafından açılacak ihaleyi kazanan şirkete mülkiyeti ile birlikte Kurumca belirlenecek bir süre için dağıtım lisansı verileceği, Lisans süresinin şehrin gelişmişlik düzeyi, tüketim kapasitesi ve kullanıcı sayısı dikkate alınarak belirleneceği, dağıtım lisansı alan şirketin tasarrufunda bulunan şebekeyi başka bir tüzel kişiye satabileceği, ancak satın alan tüzel kişinin de dağıtım faaliyeti yapabilmesi için Kurum'dan lisans alması gerektiği, aksi takdirde satışın gerçekleşmeyeceği, dağıtım faaliyetlerinin bir kamu hizmeti olduğu, dağıtım lisansı sahibi şirketin lisans süresinin nihayet bulması ve yeni lisans dönemi için aynı lisans sahibinin hizmete devam etme konusunda Kuruma başvurması halinde, başvurunun lisans sahibinin ekonomik ve teknik gücü, hizmet kalitesi ve abonelerin memnuniyeti hususlarının dikkate alarak değerlendirilmesi sonucunda yeniden lisans verilebileceği, lisans süresinin yeni dönem için uzatılması durumunda ise,



Kurumun ilgili şehir için ihale açacağı, ihaleyi kazanan dağıtım şirketine dağıtım lisansı verileceği ve mevcut işletmenin mülkiyet satışının yeni lisans sahibine yapılacağı ve tahsil edilen bedelin eski lisans sahibine ödeneceği, ayrıca, dağıtım lisansı olan tüzel kişilerin ilgili şehirdeki belediyelerin sermaye koyma şartı aranmaksızın yüzde on nispetinde dağıtım şirketine ortak olmaya davet etme zorunlulukları ve belediye hisselerinin hiçbir şekilde yüzde onu geçemeyecekleri ile dağıtım şirketlerinin, sorumlulukları altındaki tüketicileri, talebi halinde sisteme bağlamak zorunda oldukları ve bu bağlantının teknik olarak uygun olması gerektiği, ayrıca dağıtım şirketlerinin, yurt çapında sadece iki şehirde lisans sahibi olabileceklerine ait hususları, bu sayının şehirlerin gelişmişlik seviyesi dikkate alınarak Kurum tarafından artırılabilceği,

h) bendinde ise, doğal gazın kuyubaşı, ulusal iletim şebekesi veya şehir içi dağıtım sisteminden satın alınıp, sıkıştırılması ve basınçlı kaplara doldurulması, sıkıştırılmış haldeki doğal gazın şehirler arasında özel vasıtalarla taşınması ve iletim şebekelerinin ulaşmadığı yerlerde basıncın düşürülerek satılması faaliyetlerini yapacak tüzel kişilerin bu faaliyetler için Kurumdan lisans almalarının şart olduğu ve bu faaliyeti yapacak tüzel kişilerin lisans almak için yapacakları faaliyet kapsamında yer alacak tesis ve ekipmanların da uluslararası standartlarda, emniyetli ve güvenli olacağının garanti edilmesi gerektiği hususları,

düzenlenmiştir.

Madde 6- Madde ile, doğal gaz piyasasında faaliyet gösterecek ithalat, ihracat, depolama, dağıtım, toptan satış şirketleri ile serbest tüketicilerin, Kurumdan sertifika almış şirketler ile yapım ve hizmet sözleşmesi imzalayabilecekleri, iç tesisat ve servis hatları ile ilgili sertifikaların Kurum adına dağıtım şirketleri tarafından verileceği ve Kurumun yapım ve hizmet şirketlerini denetleyeceği düzenlenmektedir.

Ayrıca sistemle ilgili fizibilite etüt, proje , yapım, müşavirlik,kontrol ve denetleme, servis bakım, onarım ve malzeme temini gibi hizmetleri yapacak olanların da yapacakları faaliyetler için, Kurumdan sertifika almaları gerektiği hususu düzenlenmiştir.

Madde 7- Madde ile, lisans veya sertifikaların genel esasları ile sona erme şekilleri düzenlenmiştir.

Madde 8- Maddenin (a) fıkrasında 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunda öngörülen hususların doğal gaz piyasasında faaliyet gösterecek tüzel kişilere de uygulanacağı, üretim şirketleri hariç hiçbir tüzel kişinin yıllık ulusal doğal gaz tüketiminin yüzde yirmisinden fazlasını diğer bir tüzel kişi veya kullanıcıya satamayacakları hususları,



(b) bendinde doğal gaz piyasasında faaliyet gösteren tüzel kişilerin birbirlerine ve Kuruma bilgi verme yükümlülükleri ve hassas bilgilerin gizliliği, bu bilgilerin menfaat amacıyla kullanılamayacağı ve istismar edilemeyeceği hususları .

(c) bendinde, doğal gaz piyasasında birden fazla konuda faaliyet gösteren tüzel kişilerin muhasebe kayıtlarını ayırmak zorunda oldukları.

(d) bendinde ise; şehir içi doğal gaz dağıtım şirketlerinin rekabeti engellememeleri açısından satın alacakları doğal gazın en fazla yüzde ellisinin tek satıcıdan almalarının esas olduğu. ancak piyasanın gelişmişlik durumu ve ucuz gaz temin hususları dikkate alınarak Kurum tarafından bu oranın artırılabilmesi veya azaltılabileceği hususları, düzenlenmektedir.

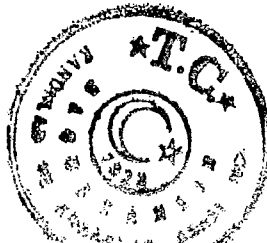
Madde 9- Maddenin (a) bendinde, serbest tüketicilerin belirlenmesi, (b) bendinde ise kapasitenin veya kamuya hizmet yükümlülükleri veya mevcut sözleşme hükümleri nedeniyle meydana gelen ciddi ekonomik güçlükler yüzünden sisteme girişin kabul edilmediği durumlardaki esaslar düzenlenmektedir.

Madde 10- Madde ile, kamu tüzel kişiliğini haiz, idari ve mali özerkliğe sahip ve bu Kanun ile kendisine verilen görevleri yerine getirmek üzere Doğal Gaz Piyasası Düzenleme Kurumunun kurulması, Kurumun bu Kanundan kaynaklanan görev ve yetkilerini yerine getirirken, hiçbir kurum , kuruluş veya organdan emir ve talimat almayacağı. Kurumun uygun gördüğü yerlerde bölge teşkilatı kurulabileceği gibi hususlar düzenlenmiştir.

Madde 11- Madde ile, Kurulun oluşumu, Kurul Başkan ve üyelerinin nitelikleri, görev süreleri, atama usul ve esasları ile Kurulun ve Başkanlığın görevleri düzenlenmektedir.

Madde 12- Madde ile, Kurul üyeliği ile bağdaşmayan hususlar, Kurul üyelerinin ve kurum personelinin, Kurum ile ilgili gizlilik taşıyan bilgileri görevlerinden ayrıldıktan sonra da açıklayamayacakları ve kendilerinin veya başkalarının menfaatine kullanamayacakları, Kurul üyelerinin süreleri dolmadan hangi şartlarda Bakanlar Kurulu tarafından görevlerine son verileceği gibi hususlar düzenlenmektedir.

Madde 13- Madde ile, Kurul üyelerinin yemin şekli ve mal beyanında bulunma usulleri düzenlenmiştir.



Madde 14- Madde ile, Kurulun çalışma şekli, toplantı usul ve nisabı, Kurulun onay vereceği durumlar, yıllık rapor ile Kurumun hesaplarının Sayıştay denetimine tabi olacağı hususları düzenlemektedir.

Madde 15- Madde ile, Kurumun teşkilatı, Kurum hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli görevlerin idari hizmet sözleşmesi ile sözleşmeli olarak istihdam edilen personel eliyle yürüteceği, Kurum personelinin ücret ve mali hakları dışında 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi olacağı, Kurulun ihtiyaca uygun kuruluş ve kadro statülerini düzenlemekte serbest olduğu, kadroların ihdası ve iptalinin Kurulca yapılacağı belirtilmektedir.

Ayrıca, Kurul Başkanı ve Kurul üyeliklerine atananlar ile diğer Kurum personelinin, 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa tabi olduğu, Kurul Başkanı ve üyeliklerine atananların Kurulda görev yaptıkları sürece eski görevleri ile olan ilişkilerinin kesileceği, Kurum personelinin ücret ve diğer mali haklarına dair hususlar düzenlenmiştir.

Madde 16- Madde ile, Kurumun gelirlerinin, katılma payı, lisans , sertifika, onay ve vize işleri üzerinden alınacak bedeller ile hibe, yayın ve sair gelirlerden oluştuğu, ayrıca Kurumun mal varlıklarının Devlet malı sayılıp haczedilemeyeceği hususları düzenlenmiştir.

Madde 17- Madde ile, Kurul tarafından, bilgi istenmesi veya yerinde incelenmesi halinde, istenen bilgilerin yanlış, eksik veya yanıltıcı olarak verilmesi, lisans veya sertifikada öngörülen hususları etkileyecek şartlardaki değişikliklerin Kurula bildirilmemesi gibi durumlarda, öngörülen cezaların tahsil edileceği ve gerektiğinde ayrıca lisans ve sertifikaların iptal edileceği, verilecek para cezasının Kurum tarafından 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre tahsil edileceğine dair düzenleme yapılmıştır.

Madde 18- Madde ile, Kurulun, kendisine intikal eden ihbar veya şikayetler üzerine, doğrudan doğruya soruşturma açtırabileceği gibi, soruşturma açılmasına gerek olup olmadığının tespiti amacıyla bir ön araştırma da yaptırabileceği öngörülmektedir.

Doğal gaz piyasa faaliyetlerinin hızlı, sürekli ve daha etkin bir şekilde düzenlenmesi ve denetlenmesi için böyle bir düzenlemeye ihtiyaç duyulmuştur.

Ön araştırma ve soruşturmada takip edilecek usul ve esasların yönetmelikle belirleneceği düzenlenmiştir.

Doğal gaz piyasa faaliyetlerinin acele işlerden olması ve ülke genelini ilgilendirmesi nedeniyle, Kurul kararına karşı açılacak davaların süratle yürütülmesi amaçlanmaktadır. Ayrıca, doğal gazın depolanması ve iletimine ilişkin belgeler 1954 yılından bu yana 6326 sayılı Petrol Kanununa göre



[Handwritten signature]

verilmekte ve ilk derece mahkemesi olarak da Danıştay görevlendirilmiş bulunmaktadır. Bu nedenle aynı hükme paralel olarak bu Kanunda da söz konusu düzenleme yapılmıştır.

Madde 19- Madde ile, maddenin 1 inci bendinde, bağlantı tarifelerinin, ilgili bağlantı anlaşmalarına dahil edilecek olan ve iletim sistemi veya bir dağıtım sistemine bağlantı için eşit durumda olan serbest tüketiciler arasında ayırım yapılmamasını esas alan hüküm ve şartlar,

2 nci bendinde, iletim ve depolama tarifelerinde iletim ve sevkiyat kontrolüne ait hizmet bedellerini, depolama, kira bedellerine ait tarife limitlerini Kurumun belirleyeceği, bu limitler dahilinde tüzel kişilerce hazırlanan tarifenin Kurumca hangi tarihlerde ve nasıl onaylanacağı; transit taşıma tarifesinin uluslararası rekabet koşulları da dikkate alınarak Kurum tarafından belirleneceği,

3 üncü bendinde, Kurumun, doğal gaz alımı ve satımı tarifelerinde esas olacak unsurları belirleyeceği, tüzel kişilerin doğal gaz alım satımındaki satış fiyatlarının bu esaslar dahilinde serbestçe belirleneceği,

4 üncü bendinde, dağıtım şirketinin dağıtım yetkisi almak için girdiği ihalede verdiği teklifte yer alan, doğal gaz, birim hizmet ve birim yatırım bedellerinden oluşan perakende satış fiyatları ve tarife esaslarının Kurum ile dağıtım şirketi arasında imzalanacak lisans sözleşmelerinde yer alacağı hususları düzenlenmektedir.

5 inci bendinde ise; bu Kanunla yürürlükten kaldırılan 397 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede ithal ve yerli doğal gazın ithal ve satışından Akaryakıt Fiyat İstikrar Fon'unun alınmayacağına dair hüküm bulunması nedeniyle, doğal gaz piyasasındaki fiyat istikrarının bozulmaması amacıyla aynı hüküm bu Kanun kapsamına da alınmış bulunmaktadır.

Madde 20- Madde ile, maddenin (a) bendinde; Kanunda öngörülen faaliyetlerin gerektirmesi halinde, kamulaştırmanın yapılabileceği, bu konuda, Kurulca verilecek lüzum kararlarının kamu yararı kararı yerine geçeceği, kamulaştırma yapılan taşınmazın mülkiyetinin Hazine'ye kullanma hakkının ise kamulaştırma bedelini ödeyecek tüzel kişiye ait olacağı belirtilmektedir.

(b) bendinde, kamuya ait araziler üzerinde, bedeli ilgili tüzel kişi tarafından ödenmek şartıyla, mülkiyetin gayri ayni hak tesis edilebileceği gibi söz konusu arazilerin kiralanmasına da imkan sağlanmıştır.

(c) bendinde, Kurum tarafından bu Kanuna göre yapılacak tebligatların 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümlerine göre yapılacağı düzenlenmiştir.

(d) bendinde, Kurumun para, evrak ve mallarının Devlet malı hükmünde olduğu ve bunlar üzerinde suç işleyen Kurul Başkanı ve üyeleri ile Kurum personelinin Devlet memurları gibi cezalandırılacağı düzenlenmiştir.

(e), (f) ve (g) bentlerinde ise bu Kanunla yürürlükten kaldırılan 397 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye, 3194 sayılı İmar Kanununa, 1580 sayılı



Belediye Kanununa, 3030 sayılı Büyük Şehir Belediyelerinin Yönetimi Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanuna ve BOTAŞ'ın alacakları ile ilgili olarak da 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanuna atıfta bulunulduğundan, uygulamada bir boşluk doğmaması amacıyla bu Kanun kapsamına alınmıştır.

Madde 21- Maddenin (a) bendinde, 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 64 üncü maddesinin birinci fıkrasında "Kiraya verilecek taşınır ve taşınmaz malların kira süresi, on yıldan çok olamaz. Turistik tesis kurulacak yerlerin ve turistik tesislerin on yıldan fazla süre ile kiraya verilmesi mümkündür." denmektedir.

Ancak, doğal gaz piyasa faaliyetlerinin kesintisiz ve etkin bir şekilde yürütülebilmesi için, anılan fıkranın değiştirilerek, ihtiyaca uygun olarak doğal gazın iletim, dağıtım ve depolanması gibi hususlara uzun süreli kiralama imkanı sağlanması amacı ile " ve doğal gaz iletim, dağıtım ve depolama tesis ve şebekelerinin ihtiyacı olan arazilerin" ibaresi fıkraya ilave edilmiştir.

(b) bendinde, doğal gazın nakledilmesi ve depolanmasına ilişkin belgeler 6326 sayılı Petrol Kanunu'na göre Petrol İşleri Genel Müdürlüğü tarafından verilmektedir. Ancak, söz konusu belgeler, bundan böyle, bu Kanuna göre, Kurum tarafından verileceğinden, herhangi bir yetki kargaşasına meydan vermemek için 6326 sayılı Petrol Kanununun bu Kanuna aykırı hükümlerinin uygulanmayacağı hususu düzenlenmiştir.

(c) bendinde, 397 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlükten kaldırıldığı belirtilmekte, ancak hazırlık dönemi olan 12 aylık süre içerisinde BOTAŞ'ın hak, görev ve yetkilerinin devamı sağlanarak doğal gaz faaliyetlerinin aksamadan devam ettirilmesi amaçlanmaktadır.

(d) bendinde ise, Kurumun 1050 sayılı Muhasebei Umumiye Kanunu, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ve 6245 sayılı Harcırah Kanununa tabi olmadığı, Kurumun gelirleri ile ilgili olarak yapılacak bütün işlemlerin de vergi, resim ve harçlardan muaf olacağı hususu düzenlenmiştir.

Geçici Madde 1- (A) bendinde, doğal gaz sektöründe sürdürülen yeniden yapılanma çalışmalarının en önemli unsuru bu Kanunla kurulan ve teşkilatlandırılan Doğal Gaz Piyasası Düzenleme Kurumu ve Kurumun karar organının Kurul olduğu,

Tasarının kanunlaşmasını takiben Kurul üyelerinin ivedilikle atanması ve bu Kanun uyarınca öngörülen düzenleme ve denetim görevine bir an önce başlanmasının önem arzettiği,

Diğer taraftan Kurul üyelerinin, Kanunun yürürlüğe girmesini müteakip üç ay içinde atanması gerektiği,

İlk atanan üyelerin ne şekilde yenileneceği ve devamlılığın temini için ilk altı yıllık süre boyunca görev yapacağı,



8

Diğer taraftan, herhangi bir müdahaleyi önlemek açısından Kurum personelinin Kurul tarafından atanmasının temin edilmesi.

(B) bendinde ise, bu Kanunla öngörülen yeni piyasa yapısı için gerekli tüm hazırlıkların "hazırlık dönemi" olarak ifade edileceği ve kazanılmış hakların devamı için, Kanunun yürürlüğe girmesini takip eden azami yirmidört aylık süre zarfında Kuruma müracaat edilmesi gerektiği.

Ayrıca, kurumun mevzuatını hazırlayınca kadar geçecek süre içerisinde BOTAŞ'ın uluslararası anlaşmalardan doğan satınalma garantilerinden dolayı zarara uğramaması için, doğal gaz tüketiminin artırılması, ileride Kurum tarafından yapılacak şehiriçi doğal gaz dağıtım ihalelerinin zaman kaybetmeden yapılabilmesine imkan sağlanması amacıyla Bakanlığın ihale işlemleri için BOTAŞ'ı görevlendirmesi ve ihaleyi kazanan firma ile Bakanlık arasında imzalanacak sözleşmelerin Bakanlar Kurulunca onaylandıktan sonra yürürlüğe girebileceği ve söz konusu sözleşmenin bilahare Kurumun onayından geçerek mevzuata uyumlu hale getirilmesi hususları düzenlenmiştir.

Geçici Madde 2-)BOTAŞ'ın bu Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra doğal gaz alım sözleşmesi yapamayacağı, bu tarihten itibaren 2009 yılına kadar toplam yıllık ithalat miktarını yıllık ulusal tüketimin % 20 sine ulaşıncaya kadar mevcut doğal gaz alım veya satış sözleşmelerini kısmi veya bütün olarak tüm hak ve yükümlülükleri ile birlikte diğer ithalat şirketlerine ihale yoluyla devredeceği, ihaleyi kazanan tüzel kişinin BOTAŞ'tan alacağı devir muvafakatı ile satıcıyla sözleşme devri yapmak için girişimde bulunacağı satıcı ile sözleşme devri yapmanın mümkün olmaması halinde, ilgili tüzel kişinin BOTAŞ'ın tüm yurt dışı yükümlülüklerini almak ve bu yükümlülüklerden BOTAŞ'ın uğrayacağı tüm zarar ve ziyanları karşılamaları taahhüdü ile BOTAŞ'ın yurt dışından aldığı doğal gazı yurt içinde sözkonusu tüzel kişiye devir yapabileceği belirtilmektedir.

İhale konusu olan doğal gaz miktarlarının satış yoluyla devri halinde, BOTAŞ'ın uluslararası anlaşmalardan doğan mükellefiyeti devam edeceği için, ithalatçı şirketler tarafından söz konusu mükellefiyetlerin yerine getirilememesinden dolayı BOTAŞ'ın bir zarara uğraması durumunda BOTAŞ'ın uğrayacağı zararları devralan ithalatçı şirkete rücu etme hakkının olduğu düzenlenmiştir.

Ayrıca, Kanunun yürürlüğe girmesi ile BOTAŞ'ın yaptığı ithalatın ulusal tüketimin %20'si oranına ginceye kadar yeni sözleşme yapma imkanı kaldırılmaktadır. BOTAŞ'ın bu orana düşünceye kadar halihazırda yapmış olduğu sözleşmelere istinaden doğal gaz ithalatı yapılırken, BOTAŞ'tan devralınan sözleşmeler dışında BOTAŞ'ın mevcut sözleşmelerinin var olduğu ülkeler dışında diğer ülkelerden yapılacak ithalat için yapılacak müracaatlarda, Kurumun piyasada rekabet ortamının oluşturulması, mevcut sözleşmelerden doğan yükümlülükleri ve ihracat bağlantılarını dikkate alarak bir değerlendirme yaparak, ithalat lisansı verebileceği hususları düzenlenmiştir. BOTAŞ'ın mevcut



[Handwritten signature]

sözleşmelerinin bulunduğu ülkelerden yeni gaz alım sözleşmelerinin ilgili sözleşmeler sona ermedikçe yapılamayacağı da düzenlenmektedir.

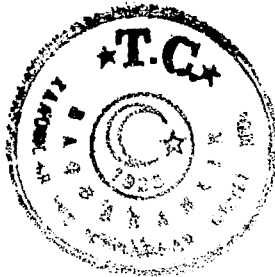
Geçici Madde 3- Eskişehir ve Bursa şehir içi doğal gaz dağıtım işletmelerinin varlıkları ile birlikte özelleştirilmesi hususunu Bakanlığın bu Kanunun yürürlüğe girmesini müteakiben iki ay içerisinde Özelleştirme İdaresine bildireceği, ilgili şehirdeki işletmelerin özelleştirme işlemlerinin Kurumun Özelleştirme İdaresine bildireceği usul ve esaslar çerçevesinde yapılması gerektiği ve bu nedenlerle Kurumun hazırlık döneminden sonraki altı aylık sürede Özelleştirme İdaresi tarafından yapılacak ihale sonucu ihaleyi kazanan dağıtım şirketlerinin Kurumdan ilgili şehir için dağıtım lisansı almasına bağlı olarak işletmelerin devrinin yapılabileceği, lisans alamayan şirkete ihaleyi kazansa da devir yapılmasının mümkün olmayacağı hususları düzenlenmektedir.

Ayrıca Ankara, İstanbul ve İzmit şehirlerinde dağıtım faaliyeti yapan belediye veya belediye şirketlerinin bu faaliyetlerine bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce yatırım amaçlı almış oldukları Hazine garantili dış kredi borçlarının ödenme sürelerinin sonuna kadar devam edebilecekleri, bu süreler içinde veya ödemeleri bu süreleri aşan yeni kredi alamayacakları, kredi ödemeleri sonunda işletmeleri Kuruma yeni dağıtım lisans sahibini belirlemek üzere devredecekleri, Kurumun ihaleyi yaparak ilgili şehrin dağıtımını yapacak tüzel kişiyi belirledikten sonra, lisans verdiği tüzel kişiden sözkonusu şehirde mevcut işlemlerin mülkiyet bedellerini ilgili belediye veya belediye şirketi namı hesabına tahsil edeceği belirtilmektedir.

Diğer taraftan kredi borçları nedeniyle faaliyetine devam eden belediye şirketlerinin dağıtım faaliyetlerini bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 24 ay içerisinde Kurumla yapacağı dağıtım lisansı hükümlerine göre yapacağı hususları da düzenlenmiştir.

Madde 22- Yürürlük maddesidir.

Madde 23- Yürütme maddesidir.



(Handwritten signature)

DOĞAL GAZ PIYASASI KANUNU TASARISI

BİRİNCİ KISIM

Genel Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Tanımlar ve Yetki

Amaç

Madde 1- Bu Kanunun amacı, doğal gazın kaliteli, sürekli, ucuz, rekabete dayalı esaslar çerçevesinde ve çevreye zarar vermeyecek şekilde tüketicilerin kullanımına sunulması için, doğal gaz piyasasının serbestleştirilerek mali açıdan güçlü, istikrarlı ve şeffaf bir doğal gaz piyasasının oluşturulması ve bu piyasada bağımsız bir düzenleme ve denetimin sağlanmasıdır.

Kapsam

Madde 2- Bu Kanun doğal gazın ithali, iletimi, dağıtımı, depolanması, pazarlanması, ticareti ve ihracatı ile bu faaliyetlere ilişkin tüm gerçek ve tüzel kişilerin hak ve yükümlülüklerini, Doğal Gaz Piyasası Düzenleme Kurumunun kurulması ile çalışma usul ve esaslarını kapsar.

Tanımlar

Madde 3- Bu Kanunun uygulanmasında;

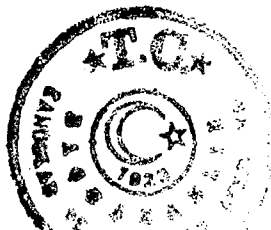
- 1) **Bakanlık** :Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı,
- 2) **Bakan** :Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanını,
- 3) **BOTAŞ** :Boru Hatları İle Petrol Taşıma Anonim Şirketini,
- 4) **Kurum** :Doğal Gaz Piyasası Düzenleme Kurumunu,
- 5) **Kurul** :Doğal Gaz Piyasası Düzenleme Kurulunu,

6) **Tüzel kişi(şirket):** Bu Kanun hükümleri uyarınca doğal gazın üretimi, iletimi, dağıtımı, toptan satışı, ithali, ihracı, ticareti ve depolanması fonksiyonlarını yürütmek üzere kurulmuş özel veya kamu hukuku tüzel kişisini,

7) **Doğal gaz** :Yerden çıkarılan veya çıkarılabilen gaz halindeki doğal hidrokarbonlar ile bu gazların piyasaya sunulmak üzere çeşitli yöntemlerle sıvılaştırılmış, basınçlandırılmış veya fiziksel işlemlere tabi tutulmuş (Sıvılaştırılmış Petrol Gazı -LPG hariç) diğer hallerini,

8) **Üretim** :Doğal gazın 6326 sayılı Petrol Kanunu kapsamında Türkiye'de yer altında bulunan yataklarından yer üstüne çıkarılmasını, temizlenmesini ve arıtılmasını, toplama hatlarıyla iletim hatlarına kadar taşınmasını,

9) **Üretim şirketi (işletmeci)** :Türkiye'de üretim faaliyetini gerçekleştiren tüzel kişiyi,



10)İletim : Üretime mahsus toplama hatları ve dağıtım şebekeleri haricindeki gaz boru hattı şebekesi veya sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG) taşıma vasıtalarıyla gerçekleştirilen doğal gaz naklini,

11)İletim şirketi : İletim faaliyetlerini gerçekleştiren tüzel kişiyi,

12)Dağıtım : Doğal gazın müşterilere teslim edilmek üzere mahalli gaz boru hattı şebekesi ile naklini ve perakende satışını,

13)Şehir :Belediye veya büyükşehir belediye sınırları içerisinde kalan imarlı alanlar bütünü,

14)Dağıtım şirketi : Belirlenen bir şehirde doğal gazın dağıtım ve mahalli gaz boru hattı şebekesi ile nakli faaliyetlerini yapmaya yetkili kılınan tüzel kişiyi,

15)Toptan satış : Doğal gazın dağıtım şirketlerine ve serbest tüketicilere yapılan satışını,

16)Toptan satış şirketi : Sistem içinde veya dışında, iletim veya dağıtım faaliyeti yapmaksızın, doğal gazın toptan satış faaliyeti ile iştigal eden tüzel kişiyi,

17)Serbest tüketici: Yurt içinde herhangi bir üretim şirketi, ithalat şirketi, dağıtım şirketi veya toptan satış şirketi ile doğal gaz alım-satım sözleşmesi yapma serbestisine sahip gerçek veya tüzel kişiyi.

18)Serbest olmayan tüketici(abone): Doğal gazı kendi kullanımı için dağıtım şirketlerinden almak zorunda olan gerçek veya tüzel kişiyi,

19)Depolama: Günlük ve mevsimlik değişiklikleri karşılamak ve doğal gaz temininin azalması veya durması ile meydana gelen doğal gaz açığını gidermek amacıyla doğal gazın sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG) veya gaz olarak depolanmasını,

20)Depolama şirketi: Doğal gazın depolama faaliyetini gerçekleştirmek üzere yetkilendirilen tüzel kişiyi,

21)Sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG) tesisi: Doğal gazın sıvı olarak taşınması ve depolanması amacıyla sıvılaştırılması, boşaltılması, depolanması ve tekrar gaz haline getirilmesi için kullanılan tesisleri,

22)Depolama tesisi: Üretimde yararlanılan tesisler hariç olmak üzere, bir tüzel kişinin mülkiyet veya işletmesinde bulunan ve doğal gazı LNG veya gaz olarak depolamaya mahsus tesisi,

23)Sistem: Doğal gazın üretimi, iletimi, depolanması ve dağıtım işlevlerini yerine getirmek üzere kurulan tesis ve teçhizatı,

24)Sistem kullanıcısı: Sistemden gaz alan veya sisteme gaz temin eden veya sistem üzerinden transit gaz geçişi yapan gerçek veya tüzel kişiyi,

25)Bağlantılı sistem: Birbirleriyle karşılıklı bağlanmış ve bütün oluşturan sistemi,

26)Dolaysız hat: Bir serbest tüketiciyi bağlantılı sistem oluşturacak şekilde besleyen doğal gaz boru hattını. doğal gazın şehirlerarasında ve özel vasıtalarla taşınmasını iletim şebekelerinin ulaşamadığı yerlerde basıncının düşürülerek satılmasını,



f

27)Mahalli gaz boru hattı : Şehir içi doğal gaz dağıtımını yapacak olan dağıtım şirketinin inşa edip işleteceği tüm dağıtım hatlarını.

28)Dağıtım şebekesi : Bir dağıtım şirketinin belirlenmiş bölgesinde, işlettiği doğal gaz dağıtım tesislerini ve boru hatlarını.

29)Dikey bütünleşmiş tüzel kişi: Doğal gazın üretim, iletim, dağıtım, ithalat, ihracat, depolama veya satış faaliyetlerinden iki veya daha fazlasını gerçekleştiren tüzel kişiyi,

30)Teslim sözleşmesi : Sistem kullanıcıları veya onların adına hareket edenlerle iletim şirketleri arasında veya depolama şirketi ve iletim şirketleri arasında veya iletim şirketlerinin kendi aralarında doğal gazın devir teslimi için yapılan sözleşmeyi,

31)Taşıma sözleşmesi : Sistem kullanıcıları ile iletim şirketleri arasında doğal gazın taşınması amacıyla yapılan sözleşmeyi,

32)İthalatçı şirket: Doğal gazın toptan satış şirketlerine, serbest tüketicilere veya ihracatçı şirketlere satışı veya yurt dışına doğrudan satışı amacıyla yurt dışından LNG veya gaz formunda doğal gaz temin edilmesi faaliyetlerini gerçekleştiren tüzel kişiyi,

33)Ulusal iletim şebekesi: Ulusal iletim sisteminin bir parçası olan yüksek basınçlı boru hatlarını,

34)Ulusal iletim sistemi:Doğal gazın ülke çapında iletimini sağlayan ulusal iletim şebekesi ile dağıtım, depolama, sıvılaştırma, sıvılaştırılmış gazın gazlaştırılması ve benzeri diğer iletim tesislerinden oluşan sistemi,

35)İhracatçı şirket : Üretim şirketi ve toptan satış şirketlerinden veya ithalatçı şirketlerden satın aldığı gazı yurt dışına pazarlayan tüzel kişiyi.

36)Piyasa faaliyeti : Doğal gazın, iletim, dağıtım, toptan satış, ithalat, ihracat ve LNG tesislerinde sıvı olarak veya yer altı ve yer üstü tesislerinde gaz veya sıkıştırılmış gaz olarak depolanması dahil olmak üzere, alımı, satımı veya hizmet ve ticari faaliyetleri ile bu faaliyetlere ilişkin işlemlerden oluşan faaliyeti,

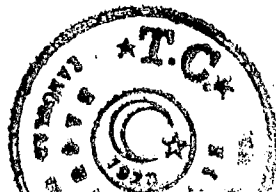
37)Tarife : Doğal gazın iletimi, dağıtımı, LNG veya gaz olarak depolanması ve satışı ile bunlara dair hizmetlere ilişkin fiyat, hüküm ve şartları içeren düzenlemeleri,

38)Lisans : Tüzel kişilere piyasa faaliyetinde bulunabilmeleri için bu Kanun uyarınca Kurum tarafından her bir piyasa faaliyeti için verilen izin belgesini,

39)Sertifika : Doğal gaz faaliyeti yapan tüzel kişilerin sistemde yer alacak tesislerinin tasarımı, yapımı, revizyonu, bakımı, onarımı, kontrolü, müşavirliği ve benzeri hizmetlerde bulunacak gerçek ve tüzel kişilerin yeterliliğini gösteren ve Kurum tarafından verilen izni,

40)Kullanıcı birliği :Mülkiyetindeki dağıtım şebekesiyle üyelerinin doğal gaz ihtiyacını karşılayan organize sanayi bölgelerini ve kooperatiflerini,

41) Sıkıştırılmış doğal gaz : Doğal gazın basınçlandırılmış halini,



f

42) Yatay bütünleşmiş tüzel kişi : Doğal gazın üretim, iletim, dağıtım, ithalat, ihracat, depolama veya satış faaliyetlerinden en az birini gerçekleştiren ve aynı zamanda doğal gaz sektörüne dahil olmayan başka bir faaliyeti gerçekleştiren tüzel kişiyi.

ifade eder.

Yetki

Madde 4- Bu Kanunun yürütülmesinde gerçek ve tüzel kişilerin Kurumdan alacakları lisans veya sertifika kapsamında yapacağı faaliyetlerin denetimi, gözetimi, yönlendirilmesi, uyulacak usul ve esaslar ile bu lisans ve sertifikaların kapsamı, verilme kriterleri, süreleri, bedellerinin tespit şekli, çevre mevzuatı ile uyum sağlaması , sicil kayıtlarının tutulma usulü ile lisans ve sertifika sahiplerinin hak ve yükümlülükleri ve piyasanın düzenlenmesi ile ilgili gerek görülen diğer hususlar Kurum tarafından çıkarılacak yönetmeliklerle düzenlenir.

Ayrıca, Kurumun yetkilerini kullanışı, yönetim ve çalışma esasları, gelirlerinin tahsili, giderlerinin yapılması ve bu işlemlerin denetlenmesinde uygulanacak usul ve esaslar, aylık ücretlerde yapılacak değişikliklerin esasları, yabancı uzman çalıştırılmasına ilişkin esaslar, Kurumun satın alacağı menkul ve gayrimenkullerin alımına ve ihale usulüne ilişkin hususlar ile Kurumun muhasebe sistemine ait usul ve esaslar Kurumca hazırlanacak ve Bakanlar Kurulu kararı ile yürürlüğe konulacak yönetmeliklerle düzenlenir.

İKİNCİ BÖLÜM

Doğal Gaz Piyasası Faaliyetleri, Yapım ve Hizmet Faaliyetleri , Lisans ve Sertifikaların Genel Esasları

Doğal gaz piyasa faaliyetleri

Madde 5- Bu Kanuna göre doğal gaz piyasa faaliyetlerinde bulunacak tüzel kişilerin gerekli lisansları almaları şarttır.

Doğal gaz piyasasında faaliyet gösterecek tüzel kişilerin lisans almak için Kuruma yapacakları başvuruya, başvuru yapıldığı tarihten itibaren, doksan gün içerisinde Kurum tarafından cevap verilir. Lisans başvuru talebi reddedildiği takdirde, Kurum reddetme kararını başvuru sahibine gerekçesi ile birlikte bildirir.

Piyasada faaliyet gösterecek özel hukuk tüzel kişilerinin 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümleri doğrultusunda anonim şirket veya limitet şirket olarak kurulmaları halinde, hisselerin tamamının nama yazılı olması şarttır. Bu şirketlerin sermayeleri ile ana sözleşmelerinde bulunması gereken diğer hususlar yönetmelikle düzenlenir.



Doğal gaz piyasa faaliyetleri şunlardır:

a) İthalat: Doğal gazın ithalat yoluyla temin edilmesi Kurum tarafından verilecek ithalat lisansına göre yapılır.

İthalat lisansı almak için başvuran tüzel kişilerde:

- 1) İthalat yapacak teknik ve ekonomik güce sahip olunması.
- 2) İthal edilecek doğal gazın kaynağı, rezervleri, üretim tesisleri ve iletim sistemi hakkında kesin bilgi ve garantinin bulunması.
- 3) Her sene ithal edilecek doğal gazın yüzde onu kadar bir miktarı beş yıl içerisinde ulusal topraklarda depolama imkanına sahip olunması hususunda depolama faaliyeti yapacak tüzel kişilerden Kurumca belirlenen taahhüt ve garantilerin alınması,
- 4) Ulusal iletim sisteminin gelişmesine ve güvenliğine katkıda bulunabilme yeterliliğine sahip olması ve bu amaçla sistemin gelişmesini gerçekleştirecek tüzel kişilerin yatırımlarına ekonomik destek sağlanması.

şartları aranır.

İthalatçı şirketler, yapacakları her ithalat bağlantısı için ayrı ayrı lisans almak zorundadır. İthalatçı şirketler, ithalat sözleşmelerinde yer alan sözleşme sürelerini, süre uzatımlarını, öngörülen yıllık ve mevsimlik ithalat miktarlarını ve bu miktarlardaki değişiklikler ile sözleşmelerde veya temditlerinde yer alan ve sistemin güvenliğini ilgilendiren yükümlülükleri Kuruma bildirmek zorundadır.

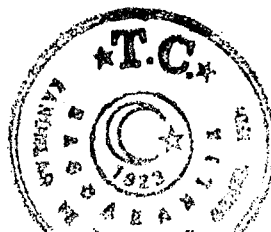
İthalatçı şirketler, ithal yoluyla temin ettikleri doğal gazı yurt içinde toptan satış şirketlerine veya ihracatçı şirketlere, satış sözleşmesi ile devredebilecekleri gibi serbest tüketicilere ve ihracat lisansı almak kaydıyla yurt dışına da pazarlayabilir. Ancak, ihracatçı şirketlere yapılan devir, ithalatçı şirketin lisans kapsamındaki taahhütlerini ortadan kaldırmaz.

Herhangi bir ithalatçı şirketin, ithal yoluyla temin ettiği yıllık doğal gaz miktarı, Kurumca belirlenecek cari yıla ait ulusal gaz tüketim tahmininin yüzde yirmisini aşamaz.

İthalatçı şirket, yapmış olduğu bütün sözleşmelere ait Kurumun talep ettiği bilgi ve belgeleri vermek zorundadır.

b) Üretim: Doğal gaz arama ve üretim faaliyetleri 6326 sayılı Petrol Kanununa göre yapılır. Arama ve işletme ruhsatları Petrol İşleri Genel Müdürlüğü tarafından verilir.

Üretim şirketleri, ürettikleri gazı toptan satış lisansı almak kaydıyla toptan satış şirketlerine, ithalatçı şirketlere, dağıtım şirketlerine veya serbest tüketicilere pazarlayabilir. Üretici şirketler bu satış miktarının Kurumca cari yıla ilişkin olarak belirlenecek ulusal tüketim tahmininin yüzde yirmisini geçmemek kaydıyla doğrudan serbest tüketicilere, geri kalan doğal gazı ise, ithalatçı şirketler, dağıtım şirketleri veya toptan satış şirketleri vasıtasıyla piyasaya sunabilir. Üretim şirketleri, ihracatçı lisansı almak kaydıyla ürettiği gazı ihraç edebilir.



Üretim şirketlerinin satış ve ihracat lisansı almak için (c) ve (f) bentlerinde yer alan lisans koşullarını taşımaları zorunludur.

Üretilen doğal gaz, iletim şirketleri ile yapılacak taşıma ve teslim sözleşmelerine göre taşınır. Üretim merkezinin bağlantılı sisteme uzak olması halinde, üretilen gazın bağlantılı sistem oluşturma şartı aranmaksızın dolaysız hat ile iletilmesi ve serbest tüketicilere satışı üretim şirketlerince yapılabilir. Ancak, bu husus, Kurumun ekonomik ve teknik şartları gözönünde bulundurarak vereceği karara bağlıdır. Ayrıca, üretim şirketleri ürettiği doğal gazın üretim kapasitesinin 9 uncu maddenin (a) fıkrasının (1) numaralı bendinde belirtilen miktardan az olması durumunda, üretilen doğal gazı, şehir içi dağıtım faaliyeti yapmaksızın diğer tüketicilere satabilir. Üretim şirketlerinin iletim ve depolama ile ilgili mevcut tesislerdeki hakları saklıdır. Bu hakkın kullanılması (c) ve (d) bentlerindeki hükümlere tabidir.

Üretim şirketleri, tarifeler, teslim kuralları, gaz kalitesi, gaz arzı mevsimsel değişiklikler gibi hususlarda Kurumun yapacağı düzenlemelere uymakla yükümlüdür.

c)İletim: İletim faaliyetini gerçekleştirecek olan tüzel kişiler, aşağıdaki hususlara uymakla yükümlüdür.

1) İletim şirketleri sistemin uygun olması halinde, Kurum tarafından tespit edilen kriterler çerçevesinde, sisteme bağlanmak isteyen kullanıcıları on iki ay içerisinde en uygun şebekeye bağlamakla yükümlüdür.

2)Sisteme giriş talebini iletim şirketinin reddetmesi halinde kullanıcı, Kurumu bu durumdan haberdar edebilir. İletim şirketinin, şebeke işleyişi ile ilgili yönetmeliği ihlal ettiğinin Kurumca tespit edilmesi durumunda, iletim şirketi kullanıcının sisteme giriş bağlantısını Kurulun vereceği karara göre yapar.

3) Kurum, kullanıcıların sisteme girişi ile ilgili taleplerini inceleyerek, iletim faaliyetlerinin aksamamasına, bu Kanunda belirtilen hususları göz önüne alarak, sistemin işleyişine engel olunmamasına azami dikkati gösterir.

4) İletim şirketleri, iletim faaliyetleri yapan diğer iletim şirketleri ile güvenli ve verimli bir işletim amacıyla eşgüdümlü çalışma yapabilmeleri için birbirlerine Kurumca belirlenen tüm teknik bilgileri vermek zorundadır.

5) İletim şirketleri, doğal gazın akışı ve sistemin işlemesi için gerekli ayarlama ve diğer her türlü hizmetlerin yerine getirilmesi hususunda kendilerinin sahip olduğu kısımdan sorumludur. Ayrıca, iletim şirketleri kendi sorumlu olduğu hatlarda, gaz iletiminin güvenli bir biçimde, verimli ve en az maliyet ile gerçekleştirilmesine yönelik her türlü tedbiri almaya ve bu Kanunda öngörülen diğer hususları yerine getirmeye mecburdur.

6) İletim şirketlerinin faaliyete geçebilmesi için, Kurumdan lisans almaları zorunludur. Sistemin işleyişini ihlal eden iletim şirketlerine, bu Kanunda belirtilen cezalar tatbik edilir.

7) İletim şirketleri, ithalatçı şirket, toptan satış şirketi, üretim şirketi ve ihracatçı şirketler ile taşıma sözleşmesi yapar. İletim şirketleri ayrıca, üretim



[Handwritten signature]

şirketi, serbest tüketici, depolama şirketi ve diğer iletim şirketleri ile teslim sözleşmeleri yapar. Yapılan veya yapılacak sözleşmelerde Kurumca belirlenen usul ve esaslar gözönünde bulundurulur ve sistemin işleyişini engelleyen veya aksatan hükümlere yer verilmez.

8) Kurum, iletim şirketlerince transit doğal gaz iletimini de dikkate alarak hazırlanan ulusal iletim şebekesi yatırım programlarını inceler ve onaylar.

9) Mevcut, planlanan ve yapımı devam etmekte olan ulusal iletim şebekesi BOTAŞ'a ait olur ve diğer iletim şirketlerince mevcut hatlarla bağlantılı sistem oluşturacak şekilde inşa edilecek iletim amaçlı yeni boru hatları mülkiyeti kendisine ait olmak üzere yatırım yapan diğer iletim şirketlerince işletilir. İletim şirketlerinin diğer hak ve yükümlülükleri Kurumca çıkarılacak yönetmeliklerle belirlenir.

d) Doğal gazın depolanması :Depolama faaliyeti yapacak olan tüzel kişiler aşağıdaki hususlara uymakla yükümlüdür.

1)Tüzel kişiler, doğal gazın yer altı ve yer üstünde gaz veya LNG olarak depolanması faaliyetlerinde bulunabilmeleri için, Kurumdan lisans almak zorundadır. Söz konusu lisans olmaksızın depolama faaliyetinde bulunulamaz. Lisans talebinde bulunan tüzel kişiler, Kurum tarafından çıkarılacak yönetmelikte yer alacak koşullara uymak mecburiyetindedir.

Depolama lisansı almak için başvuran tüzel kişilerde;

aa) Depolama yapacak teknik ve ekonomik yeterliliğe sahip olmak,

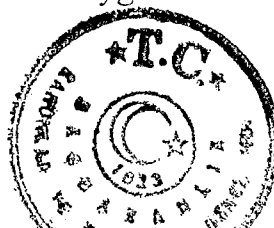
bb) Tasarrufları altında bulunacak depolama kapasitelerinin tümünü sistemin eşgüdümlü ve güvenli bir tarzda işlemesine yardımcı olacak şekilde idare edeceklerini taahhüt etmek,

cc) Tasarrufları altında bulunacak depolama kapasitelerinin sistem elverişli olduğu takdirde, tarafsız ve eşit bir şekilde hizmete sunulacağını taahhüt etmek,

şartları aranır.

2) 6326 sayılı Kanuna göre, işletme ruhsatına sahip şirketlerin doğal gaz ürettiği yer altı doğal gaz yatağını, depolama amacı ile kullanmak üzere Petrol İşleri Genel Müdürlüğünün onayının alınmasını müteakip Kuruma başvurması halinde, Kurum tarafından uygun görüldüğü takdirde, işletme ruhsatının ilgili bölümü depolama lisansına çevrilir. Ancak, üretim şirketinin Kuruma yaptığı başvuruda, depolama lisansı için istenen yeterliliğe sahip olduğunu belgelemesi şarttır. Şirket, depolama faaliyetine başladığı takdirde, depolama faaliyetini, muhasebesini ayırtırmak suretiyle üretim faaliyetinden ayrı olarak yürütür.

Depolama şirketine yapılan taleplerin reddedilmesi ve sistem kullanıcısının bu durumdan Kurumu haberdar etmesi halinde, Kurum gerekli incelemeleri ve denetimleri yaparak depolama şirketinin Kurumca yayımlanan usul ve esaslar ile lisans şartlarını ihlal ettiğini tespit etmesi halinde, depolama şirketini talep edilen hizmeti vermeğe icbar edebilir. Yapılan bu ihlal nedeniyle, bu Kanunda gösterilen cezai müeyyideler uygulanır.



f

e) Toptan satış: Toptan satış şirketleri, serbest tüketicilere yapacakları toptan satış faaliyeti için, Kurumdan lisans almak zorundadır. İthalatçı lisansı almış olan tüzel kişilerin, toptan satış lisansı alma zorunlulukları yoktur. İthalat lisansı ile doğal gaz toptan satışı yapabilirler.

Toptan satış faaliyeti yapmak isteyen tüzel kişilerin, lisans almak için doğal gazı nereden temin edeceğini ve hangi taşıma koşulları ile satışı gerçekleştireceğini, yeterli teknik ve ekonomik gücünün bulunduğunu ve sistemin emniyetli bir şekilde işlemesine yardımcı olmak amacıyla, gerekli depolama kapasitelerine sahip olduğunu göstermesi ve ayrıca, yönetmeliklerde belirtilen diğer taahhüt ve garantileri de vermesi gerekir.

Doğal gazın toptan satış faaliyetlerinin düzenlenmesinde aşağıdaki esaslara uyulması zorunludur.

1) Dağıtım şirketlerine doğal gaz satışı yapan tüzel kişiler, Kurumca öngörülecek süre içerisinde, müşterilerin mevsimsel azami doğal gaz çekişlerini karşılamak amacıyla, gerekli arz planlaması ve depolama tedbirlerini almak ve bu amaçla depolama şirketleri ile yapacakları kira sözleşmelerini Kuruma ibraz etmek zorundadır. Gerekli depolama tedbirlerinin alınması için, lisansın verildiği tarihten itibaren beş yıllık bir süre tanınır. Bu süre, ülkedeki depolama tesislerinin yeterli düzeye ulaşmaması halinde Kurum tarafından iki yıla kadar uzatılabilir.

Ayrıca, Kurum her yıl iklim değerlerine göre, her şehir için müteakip yılın mevsimsel yoğunluk dönemini karşılayacak miktarda dengelemeye yarayacak depolama miktarlarını tayin etmeye ve gerekli tedbirleri almaya yetkilidir.

2) Serbest tüketicilere toptan gaz satışı yapan tüzel kişiler, bu Kanunun yürürlüğe girmesini müteakip müşterilerine mevsimlik, günlük ve saatlik esneklik limitleri dahilinde gaz girişini sağlamak mecburiyetindedir. Toptan satıcıların gerekli arz ve depolama kapasitelerine ulaşması zorunlu olup, ayrıca lisansın verildiği tarihten itibaren beş yıllık bir süre içinde gerekli depolama tedbirlerini almak zorundadır. Bu amaçla depolama şirketleri ile yapacakları kira sözleşmelerini Kuruma ibraz ederler. Bu süre, ülkedeki depolama tesislerinin yeterli düzeye ulaşmaması halinde uzatılabilir.

3) Doğal gaz toptan satışı yapan tüzel kişiler, Kurum tarafından öngörülen süre içerisinde beklenen talebi karşılayabilecek iletim, depolama ve balans kapasitelerini sağlamak zorundadır.

4) Toptan satış şirketi, ithalatçı şirket veya ihracatçı şirket veya serbest tüketici veya dağıtım şirketi ile satış sözleşmeleri yapar ve fiyatları serbestçe belirler. Ticari gizliliği olan bilgiler Kurum hariç üçüncü taraflara açıklanamaz ve suistimal edilemez.

5) Toptan satış şirketlerinin, doğal gaz ithalatı yapabilmesi için ithalatçı lisansı alması zorunludur.

6) Toptan satış şirketlerinin her birinin bir yıl içinde satışını gerçekleştirdikleri toplam gaz miktarı, Kurumca cari yıla ilişkin belirlediği ulusal tüketim tahmininin yüzde yirmisini geçemez.



7) Toptan satış şirketleri, bölgesel sınırlama getirilmeksizin yurt genelinde satış yapabilir.

8) Toptan satış şirketleri doğal gaz temininin güvenli bir biçimde, verimli ve en az maliyet ile gerçekleştirilmesine yönelik her türlü tedbiri almaya ve bu Kanunda öngörülen diğer hususları yerine getirmeye mecburdur.

f) Doğal gazın ihracı:İthal edilmiş veya yurt içinde üretilmiş doğal gazı yurt dışına ihraç etmek isteyen tüzel kişiler, Kurumdan ihracatçı lisansı alır. Lisans almak isteyen şirketlerin Kurum tarafından çıkarılacak yönetmeliklerde belirtilen şartların yanında;

1) Teknik ve ekonomik yeterliğe sahip olduğunu göstermesi,

2) Doğal gazı, hangi ülkeye ve hangi taşıma vasıtaları ile ihraç edeceğini bildirmesi,

3) İhraç nedeniyle sistemin işleyişini ve ülke ihtiyacını aksatmayacağını ve ayrıca sistemin emniyetini ihlal ettiği durumlarda, meydana gelen zarar ve ziyarı tazmin edeceğini garanti etmesi ve bu hususta meydana gelebilecek zarar ve ziyarı karşılamak üzere zorunlu sigorta yapması,

şartları aranır.

Ancak, transit hatları işleten iletim şirketleri, bu bendin (3) numaralı alt bendinde belirtilen garanti şartından muaftır.

g) Doğal gazın şehir içi dağıtımı: Şehir içi doğal gaz dağıtım hizmeti, Kurum tarafından açılacak ihaleyi kazanan şirkete mülkiyeti de dahil olmak üzere şehrin gelişmişlik düzeyi, tüketim kapasitesi ve kullanıcı sayısı gibi hususlar dikkate alınarak Kurum tarafından belirlenecek lisans süresi için verilir.

Kurumun belirli bir şehir için açacağı ihale, Resmi Gazete’de ilan edilir. Şirketlerin ihaleye katılmak için vereceği teklifler, Kurum tarafından çıkarılacak yönetmeliklerde belirtilen usul ve esaslara göre değerlendirilerek ihaleyi kazanan şirkete dağıtım lisansı verilir ve şirket o şehirde dağıtım faaliyetlerini gerçekleştirmeye yetkili dağıtım şirketi unvanını alır.

Dağıtım lisansı alan tüzel kişiler, bu Kanunda dağıtım lisansı ile ilgili hükümlere ve Kurumca belirlenecek usul ve esaslara uymakla yükümlüdür. Dağıtım lisansı alan tüzel kişi, mülkiyetinde olacak dağıtım şebekesini lisans süresi sona ermeden başka bir tüzel kişiye satabilir. Ancak, bu satış dağıtım şebekesini satın almak isteyen tüzel kişiye, Kurumun lisans vermeyi kabul etmesine bağlı olarak gerçekleşebilir.

Lisans süresi sona eren dağıtım şirketi, lisans süresinin tamamlanmasından bir yıl önce, söz konusu şehir içi dağıtım lisansının yenilenmesini Kurumdan talep etmesi halinde Kurum, şirketin ekonomik ve teknik gücünü, hizmet kalitesini, abonelerinin memnuniyetini dikkate alarak ikinci kez dağıtım lisansı verebilir. Lisans sahibinin ikinci kez lisans süresi uzatılmadığı takdirde, Kurum ilgili şehir için yeniden ihale açar ve mevcut şebekenin işletme ve mülkiyeti için en uygun teklifi veren tüzel kişiye dağıtım lisansını verir. Şebekenin bedeli Kurum tarafından tahsil edilerek önceki lisans sahibine ödenir. İkinci lisans döneminde Kurumun ilgili şehir için bütün



[Handwritten signature]

tüketicileri serbest tüketici statüsüne getirmesi halinde, perakende satış için birden fazla şirkete doğal gaz ticareti yapma hakkı verilir.

Kurum, mülkiyet sahibi dağıtım şirketinin dağıtım faaliyetlerini yönlendirir, denetler, izler ve gerektiğinde bu hizmetleri, masrafları dağıtım şirketine ait olmak üzere, bu Kanuna tabi sertifika sahibi gerçek ve tüzel kişilerden satın alabilir. Doğal gazın şehir içi dağıtımına ait ihale usul ve esasları, değerlendirme kriterleri ve lisansta bulunması gereken diğer hususlar yönetmelikle düzenlenir.

Kurumdan dağıtım lisansı alan şehir içi dağıtım şirketi, yetki aldığı şehirde bulunan belediye veya belediye şirketini sermaye koyma şartı aramaksızın, en fazla yüzde on nispetinde dağıtım şirketine ortak olmaya davet etmek zorundadır. Bu sermaye oranı bedelli veya bedelsiz olarak hiçbir surette aşılamaz.

Kurum, belediye veya belediye şirketinin hisse almaması veya en az bir yönetim kurulu üyeliğine hak kazanılmayacak oranda hisse alması halinde, Türk Ticaret Kanununun 275 inci maddesine göre belediyeye şirket yönetim ve denetim kurullarında temsil hakkı verecek düzenlemelerin yapılmasını, şehir içi dağıtım şirketinden isteyebilir.

Dağıtım şirketlerinin yükümlülükleri;

1) Doğal gaz dağıtım şirketleri, dağıtım şebekeleri için sevkiyat kontrol merkezi kurarlar. Ancak, Kurum tarafından tüketim kapasitesinin yetersiz olduğu belirlenen şehirlerde bu şart aranmaz.

2) Dağıtım şirketleri sorumluluk alanlarında bulunan tüketicilerin talep etmesi halinde, bu tüketicileri sisteme bağlamakla yükümlüdür. Ancak bağlantı yapma yükümlülüğü, şirketin tasarrufu altındaki sistemin bağlantı yapmaya imkan veren kapasitede olmasına ve tüketicinin de kendi üzerine düşen ve Kurumca belirlenen dağıtım yönetmeliğinde öngörülen işlemleri yapmasına ve belirleyeceği usul ve esaslara göre, bağlantının teknik ve ekonomik olarak gerçekleşmesinin mümkün olmasına bağlıdır. Bu konuda ihtilaf olması halinde bağlantının teknik ve ekonomik olup olmadığına Kurum karar verir.

3) Bağlama talebi reddedilen kullanıcı durumu Kuruma bildirir. Kurum dağıtım şirketinin konu hakkındaki savunmasını aldıktan sonra, bu maddede belirtilen esasların ihlal edildiğinin tespit edilmesi halinde, şirket Kurumun konu hakkında vereceği karara uymak zorundadır.

4) Dağıtım şirketleri, konut, ticarethane ve sanayi dahil tüketicileri doğal gaz kullanmak için yaptırdıkları veya mevcut olan iç tesisatı kendi teknik personeline veya kendi adına çalışan denetim şirketlerine kontrol ettirebilir. İç tesisatın Kurum tarafından yayımlanacak iç tesisat yönetmeliğine uygun olmadığının tespiti halinde, şirket gaz vermeyi reddedebileceği gibi vermekte olduğu gazı da kesebilir. Tüketicinin tesisatı uygun hale getirip tekrar başvurması halinde, aynı işlemler tekrarlanır. İç tesisatta yapılacak izinsiz



tadilat, uygunsuz ve kötü kullanım, yanlış ve bozuk ekipman kullanılması, proje dışı tesisat yapımı ile tesisatın bakımsızlığı nedeniyle doğabilecek zarar ve ziyanlardan dağıtım şirketleri sorumlu değildir.

5) Dağıtım şirketleri, yurt çapında sadece iki şehirde lisans sahibi olabilir. Ancak, bu sayı, şehirlerin gelişmişlik durumu, tüketim kapasitesi ve kullanıcı sayısı gibi hususlar dikkate alınarak Kurumca artırılabilir.

h) Sıkıştırılmış doğal gaz dağıtımı ve iletimi: Doğal gazın kuyubaşı, ulusal iletim şebekesi veya şehiriçi dağıtım sisteminden satın alınıp sıkıştırılması ve basınçlı kaplara doldurulması, sıkıştırılmış haldeki doğal gazın şehirler arasındaki özel vasıtalarla taşınması ve iletim şebekelerinin ulaşmadığı yerlerde basıncının düşürülerek satılması faaliyetlerini yapacak tüzel kişilerin, bu faaliyetler için Kurumdan lisans almaları zorunludur. Bu faaliyeti yapacak tüzel kişilerin, lisans almak için ilgili yönetmeliklerde yer alan şartlara uymaları yanında, yapacakları faaliyet kapsamında yer alacak tesis ve ekipmanların uluslararası standartlarda ve güvenli olacağını garanti etmesi şartı aranır.

Yapım ve hizmet faaliyetleri

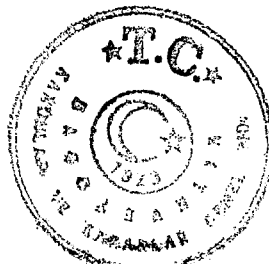
Madde 6- Doğal gaz piyasasında faaliyet gösterecek ithalatçı şirket, ihracatçı şirket, iletim şirketi, depolama şirketi, dağıtım şirketi, toptan satış şirketi ve serbest tüketiciler, Kurumdan sertifika almış gerçek ve tüzel kişiler ile yapım ve hizmet sözleşmesi imzalayabilir. Doğal gazla ilgili herhangi bir yapım ve hizmet faaliyeti, sertifika sahibi olmayan kişiler tarafından gerçekleştirilemez.

İç tesisat ve servis hatları ile ilgili sertifikalar Kurum adına ve Kurum tarafından yetkilendirilen resmi veya özel şirketler ile şehir içi dağıtım şirketlerince verilir. Gerçek ve tüzel kişilerin, sertifika almak için Kuruma yapacakları başvurulara doksan gün içerisinde Kurum tarafından cevap verilir.

Sistemle ilgili fizibilite, etüt, proje, yapım, müşavirlik, kontrol ve denetleme, servis, bakım, onarım ve malzeme temini gibi hizmetleri yapacak olanlar da yapacakları faaliyetler için, Kurumdan sertifika almak zorundadır. Yapım ve hizmet faaliyeti yapmak isteyenler, Kurum tarafından hazırlanacak yönetmeliğe göre, Kuruma başvurur. Söz konusu yönetmeliğin öngördüğü yeterlik şartlarını taşıyanlara sertifika verilir.

Yapım ve hizmet faaliyetinde bulunacak gerçek veya tüzel kişiler, Kurumca hazırlanan yönetmelik ve yayımlanacak tebliğlere uygun faaliyet göstermek zorundadır.

Yapım ve hizmet alanında faaliyet göstermek üzere iç tesisat ve servis hatları alanında, dağıtım şirketlerinden sertifika almış olanlar, dağıtım şirketleri tarafından denetlenir. Ancak tüketicilerin başvurması halinde, Kurum tarafından da denetlenebilir. Tüketicilerin Kuruma başvurma usul ve esasları Kurumca yayımlanacak yönetmelik ile düzenlenir.



[Handwritten signature]

Lisans ve sertifikaların genel esasları

Madde 7- Bu Kanun kapsamında Kurum tarafından verilecek lisans ve sertifikaların tabi olacağı usul ve esaslar ile lisans ve sertifikalarda yer alacak asgari hükümler şunlardır:

a) Lisans ve sertifikaların tabi olacağı usul ve esaslar:

1) Piyasa faaliyetleri ile iştirak edecek tüzel kişiler, faaliyetlerine başlamadan önce, her bir faaliyet için ve söz konusu faaliyetlerin birden fazla tesiste yürütülecek olması halinde, her tesis için ayrı ayrı lisans almak zorundadır.

2) Birden fazla lisansa sahip olan aynı tüzel kişi veya aynı faaliyeti birden fazla tesiste yürüten tüzel kişiler, lisansa tabi her faaliyet veya tesis için ayrı ayrı hesap ve kayıt tutmak zorundadır.

3) Lisans veya sertifika başvuru usul ve esasları, lisans ve sertifika sahibi tüzel kişilerin hak ve yükümlülükleri, lisans ve sertifika sahibinin haklarının temliki, lisans ve sertifikaların tadili, süreleri, süre uzatımı ve sahibi tarafından lisans veya sertifikadan vazgeçilmesi halleri ile faaliyetin türü ve iletim, dağıtım ve depolaması yapılan doğal gaz miktarına göre belirlenecek lisans ve sertifika bedelleri yönetmelikle düzenlenir.

4) Lisanslar ve sertifikalar bir defada en az 10, en fazla 30 yıl süre ile verilir.

5) Tüzel kişiler, Kurul tarafından belirlenen lisans ve sertifika alma, yenileme, tadil, suret çıkartma ve yıllık lisans ve sertifika bedellerini Kuruma ödemek zorundadır.

6) Lisans sahibi tüzel kişiler; tesislerini, yasal defter ve kayıtlarını, Kurul denetimine hazır bulundurmak, Kurul tarafından talep edildiğinde denetime açmak ve Kurumun faaliyetlerini yerine getirebilmesi için ihtiyaç duyacağı her türlü bilgi ve belgeyi zamanında Kurula vermek zorundadır.

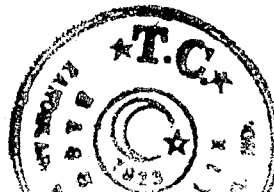
7) Tüzel kişiler lisans veya sertifika almanın yanı sıra, faaliyet alanlarına göre yürürlükteki mevzuatın gereklerini yerine getirmekle yükümlüdür.

b) Lisanslarda asgari olarak yer alacak hükümler:

1) Lisans kapsamında hizmet verilecek gerçek ve tüzel kişilere dair gruplar veya kategoriler ile yürütülecek faaliyet türlerini belirleyen hükümler.

2) Bir dağıtım ya da iletim lisansı sahibinin, gerçek ve tüzel kişilere, aynı kapasiteye sahip sistem kullanıcıları arasında ayırım gözetmeksizin sisteme erişim ve sistemi kullanım imkanı sağlayacağına dair hükümler.

3) Bu Kanunda yer alan fiyatlandırma esaslarını tespit etmeye, piyasa ihtiyaçlarını dikkate alarak serbest olmayan tüketicilere yapılan doğal gaz satışında uygulanacak fiyatlandırma esaslarını tespit etmeye ve bu fiyatlarda enflasyon nedeniyle ihtiyaç duyulacak ayarlamalara ilişkin formülleri uygulamaya dair yöntemler ve bunların denetlenmesine dair hükümler.



4) Lisans sahibinin Kurula tam ve doğru bilgi vermesini ve tüketicilere yapılan satışlar açısından; lisans sahibinin doğal gaz alımlarını en ekonomik kaynaktan yapmasını ve gerektiğinde yaptığı alımlarda en ekonomik alımı yaptığını kanıtlamasını sağlayacak hükümler.

5) Yönetmelik uyarınca, hizmet maliyetlerinin yansıtılmasına dair kurallar ile işletme kayıplarını asgariye indirecek önlemlerin uygulanmasına dair esasları içeren hükümler.

6) Lisansın iptali ve sona ermesine ilişkin hükümler.

7) Lisansta değişiklik yapılmasına ilişkin hükümler.

8) Lisans sahibinin Kuruma ödemekle yükümlü olacağı bedeller ve ödeme koşullarına ilişkin hükümler.

9) Lisans sahibine ait veya kullanımındaki tesis ve veya tesislerin gerektiğinde lisans amaçları doğrultusunda başkalarına kullandırılması koşullarına ilişkin hükümler.

10) Lisans sahibinin Kurul tarafından verilen tüm talimatlara uyma yükümlülüklerine ilişkin hükümler.

11) Lisans kapsamında, Kuruldan izin alınmaksızın yapılabilecek faaliyetlere ilişkin hükümler.

12) Lisans kapsamındaki faaliyetler ile ilgili uyuşmazlıkların hangilerinin Kurul tarafından çözüleceğine ilişkin hükümler.

13) Lisansta yer alan hak ve yükümlülüklerin hangi süre, koşul ve hallerde geçersiz olacağına ilişkin hükümler.

14) Hizmetin teknik gereklere göre yapılmasını sağlayacak hükümler.

c) Sertifikalarda asgari olarak :

1) Sertifika kapsamında hizmet verilecek gerçek ve tüzel kişilere dair gruplar veya kategoriler ile yürütülecek faaliyet türlerini belirleyen hükümler,

2) Sertifika iptali ve sona ermesine ilişkin hükümler,

3) Sertifikada değişiklik yapılmasına ilişkin hükümler,

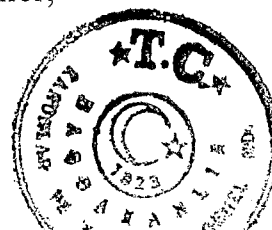
4) Sertifika sahibinin Kuruma ödemekle yükümlü olacağı bedeller ve ödeme koşullarına ilişkin hükümler,

5) Sertifika sahibinin Kurul tarafından verilen tüm talimatlara ve yönetmeliklere uyma yükümlülüklerine ilişkin hükümler,

6) Sertifika kapsamında, Kuruldan izin alınmaksızın yapılabilecek faaliyetlere ilişkin hükümler,

7) Sertifika kapsamındaki faaliyetleri ile ilgili uyuşmazlıkların hangilerinin Kurul tarafından çözüleceğine ilişkin hükümler,

8) Sertifikada yer alan hak ve yükümlülüklerin hangi süre, koşul ve hallerde geçersiz olacağına ilişkin hükümler,



[Handwritten signature]

9) Faaliyetlerin teknik gereklere göre yapılmasını sağlayacak hükümler, bulunur.

d) Lisans veya sertifikaların sona ermesi: Lisans ve sertifikalar Kurul tarafından lisans veya sertifikada belirtilen yöntem uyarınca süreleri uzatılmadığı takdirde, sürelerinin bitiminde veya lisans veya sertifika sahibi tüzel kişinin iflası halinde kendiliğinden . lisans veya sertifika sahibi tüzel kişinin lisans veya sertifikadan vazgeçmeyi istemesi halinde ise ancak Kurul onayı ile sona erer.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Rekabetin Korunması ve Geliştirilmesi, Bilgi Verme, Hesap Ayırışımı, Serbest Tüketicinin Belirlenmesi ve Sisteme Girişte İstisnai Haller

Rekabetin korunması ve geliştirilmesi, bilgi verme ve hesap ayırışımı

Madde 8- a) Rekabetin korunması ve geliştirilmesine ilişkin esaslar aşağıda belirtilmiştir.

1) 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunda öngörülen rekabet özgürlüğü, hakim durumun kötüye kullanılmaması, birleşme ve devir almaya ilişkin hususlar, doğal gaz piyasasında faaliyet gösterecek tüzel kişilere de uygulanır.

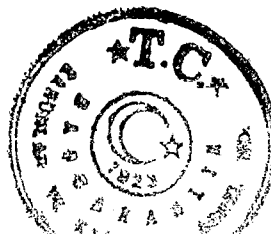
2) Türkiye'deki üretim şirketleri hariç olmak kaydıyla hiçbir tüzel kişi Kurumun cari yıla ait olarak belirlediği ulusal doğal gaz tüketim tahmininin yüzde yirmisinden fazlasını, diğer bir gerçek veya tüzel kişiye satamaz.

3) Bu oran, kayıplar düşüldükten sonra, kalan net ulusal tüketim miktarından şirketin doğrudan doğruya veya sermayesinin yarısından fazlası kendisine ait şirketler vasıtasıyla tükettiği gaz miktarı tenzil edilerek bulunur. Bu oranın aşılması halinde Kurum tarafından gerekli önlemler alınır.

4) Doğal gaz piyasa faaliyeti yapan herhangi bir tüzel kişi, kendi faaliyet alanı dışında faaliyet gösteren tüzel kişilerden sadece bir tanesine iştirak edebilir. Kendi faaliyet alanında, faaliyet gösteren hiç bir tüzel kişiye iştirak edemez. Ancak iştirak ettiği tüzel kişi üzerinde doğrudan veya dolaylı olarak o tüzel kişinin sermayesinin veya ticari mal varlığının yarısından fazlasını veya oy haklarının yarısından fazlasını kullanma hakkına ya da denetim kurulu, yönetim kurulu veya tüzel kişiyi temsile yetkili organların üyelerinin yarıdan fazlasını atama hakkına ya da işlerini idare etme hakkına sahip olamaz.

b) Doğal gaz piyasasında faaliyet gösteren tüzel kişiler yaptıkları faaliyetle ilgili konularda, bilgi vermekle yükümlüdürler. Verilecek bilgilerin kapsamı ve bilgi verilecek merciler aşağıda belirtilmiştir;

1) Doğal gaz iletim ve sevkiyat kontrolü yapan iletim şirketleri, LNG tesisi ve yeraltı depolama tesisi işleten depolama şirketleri, şehir içi doğal gaz dağıtım faaliyeti yapan dağıtım şirketleri, doğal gaz temin eden üretim ve ithalat



f

şirketleri, kendileriyle aynı alanda faaliyet gösteren diğer şirketlere, yaptıkları faaliyetlerin doğal gaz sisteminin emniyetli ve verimli işlemlerini teminen yeterli bilgi vermekle yükümlüdürler.

2) Bu maddede belirtilen bilgilerin kapsamı, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra, Kurumun öncelikle çıkaracağı yönetmeliklerde belirlenecektir.

3) Doğal gaz piyasasında faaliyet gösteren taraflar ticari yönden hassas bilgi ve belgeleri gizli tutmakla yükümlüdür. Ancak, Rekabet Kurumu ve Kurumun, yapacağı soruşturmalar nedeniyle, ilgililere vereceği bilgilerden dolayı sorumlu tutulamaz.

4) Doğal gaz piyasasında faaliyet gösteren tüzel kişiler, doğal gaz alım-satımı sırasında bizzat veya denetleyen, denetlenen veya bağlı tüzel kişiler vasıtasıyla edindikleri gizli bilgileri, kendi menfaatleri veya kendilerine bağlı firmalar yararına kullanamaz.

c) Doğal gaz piyasasında birden fazla konuda faaliyet gösteren tüzel kişilerin muhasebe ayrışımalarını yapmaları zorunludur.

d) Dağıtım şirketlerinin bir yıl içerisinde dağıtacakları gazın en fazla yüzde ellisini bir tüzel kişiden satın almaları esas olup, Kurum rekabet ortamı oluşmasını dikkate alarak bu miktarı artırmaya veya azaltmaya yetkilidir.

Serbest tüketicinin belirlenmesi ve sisteme girişte istisnai haller

Madde 9 - a) Serbest Tüketiciler aşağıdaki sınıflamaya göre belirlenir.

1) Satın aldığı yıllık doğal gaz miktarı bir milyon metreküpten daha fazla olan tüketiciler ve kullanıcı birlikleri,

2) Elektrik enerjisi üretimi için gaz satın alan şirketler,

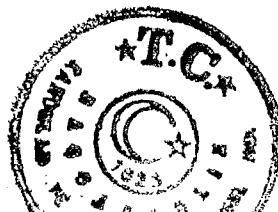
3) Elektrik ve ısı enerjisi üreten kojenerasyon tesisleri,

4) Üretim faaliyetinde kullanılmak üzere, Türkiye'de doğal gaz üreten üretim şirketleri,

serbest tüketici statüsündedir. Ayrıca, Kurum, şehirlerde ikinci kez dağıtım lisansı alınma döneminde ilgili şehir için bütün tüketicilerin serbest tüketici statüsüne geçip geçmeyeceği konusunda karar verir ve yeni lisans dönemi için bu karara göre düzenlemelerde bulunur.

Kurum, bu maddede belirtilen sınıflamaların uygulanmasını yakından takip eder. Dağıtım şirketlerinin, sorumluluk alanları haricinde bulunan serbest olmayan tüketicilere, doğal gaz temin etme zorunlulukları yoktur. Toptan satış şirketleri bu tüketicilere doğal gaz satıp satmamakta serbesttir.

b) Kurum, şehirlerin gelişmişlik durumu, gaz tüketimi ve şehirlerde alt yapı yatırımlarının teşvik edilmesi amacıyla, serbest tüketici olmak için aranan yıllık tüketim miktarı sınırını bir milyon metreküpten , onbeş milyon metreküpe kadar artırmaya ve yıllar itibarıyla bu miktarı değiştirmeye yetkilidir. Doğal gaz piyasa faaliyeti yapan tüzel kişiler bu Kanunda belirtilen sisteme giriş koşullarına göre sisteme bağlantı yapmak isteyenlerin sisteme girişine müsaade etmekle yükümlüdür.



[Handwritten signature]

Doğal gaz piyasa faaliyeti yapan tüzel kişiler, sisteme giriş için talepte bulunan diğer tüzel kişiler ve serbest tüketicilerin sisteme giriş taleplerini, yeterli kapasiteye sahip olamama veya sisteme girişleri halinde yükümlülükleri yerine getiremeyecekleri veya mevcut sözleşmeler nedeniyle ciddi mali ve ekonomik tazminatlara mahkum olabilecekleri durumlarda kabul etmeyebilir.

Kapasitesizlik veya hizmet yükümlülükleri veya mevcut sözleşmeler nedeniyle, meydana gelen ciddi ekonomik güçlükler yüzünden sisteme giriş talebinin reddedilmesi halinde, durum gerekçeleriyle birlikte derhal Kuruma bildirilir.

Kurum, kapasite veya bağlantı yokluğu veya başka bir engel olup olmadığını, bu Kanun ve çıkarılacak yönetmeliklerde belirtilen kriterlere göre araştırarak üç ay içerisinde kararını taraflara bildirir.

Kullanıcının kapasite veya bağlantı yokluğu durumunu bertaraf etmek amacıyla gerekli masrafları yüklenmesi halinde sisteme giriş reddedilemez.

Mevcut sözleşmelerde yer alan hükümlerin ciddi ekonomik ve mali güçlükler nedeniyle sisteme girişin reddedilmesi halinde, iletim şirketi imzaladığı sözleşme nedeniyle, zor durumda kalan diğer tüzel kişinin Kuruma başvurması üzerine, Kurumdan sisteme giriş mecburiyetini geçici olarak kaldırmasını talep edebilir. Bu durumda gerekli bilgilerle birlikte sorunun çözümü için planladığı önlemleri Kuruma sunar. Kurum, üç ay içinde, talep konusundaki yapılacak işlem hakkında karar verir.

Ancak, Kurum tarafından sisteme giriş mecburiyetinin geçici olarak kaldırılması talebinin reddedilmesi halinde, iletim şirketi talepte bulunan gerçek ve tüzel kişiyi sisteme bağlamaya mecburdur.

İKİNCİ KISIM

Doğal Gaz Piyasası Düzenleme Kurumu, Doğal Gaz Piyasası Düzenleme Kurulu ve Çeşitli Hükümler

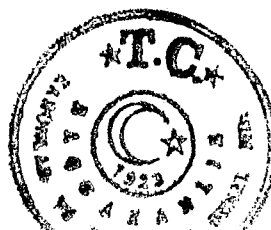
BİRİNCİ BÖLÜM

Doğal Gaz Piyasası Düzenleme Kurumu ile Doğal Gaz Piyasası Düzenleme Kurulunun Görevleri ve Yetkileri

Doğal Gaz Piyasası Düzenleme Kurumu

Madde 10- Kamu tüzel kişiliğini haiz, idari ve mali özerkliğe sahip ve bu Kanun ile kendisine verilen görevleri yerine getirmek üzere Doğal Gaz Piyasası Düzenleme Kurumu kurulmuştur.

Kurum, tüzel kişilerin yetkili oldukları doğal gaz faaliyetleri ve bu faaliyetlerden kaynaklanan hak ve yükümlülüklerini tanımlayan lisans ve sertifikaların verilmesinden, piyasa ve sistem performansının izlenmesinden, performans standartlarının, dağıtım ve müşteri hizmetleri yönetmeliklerinin oluşturulmasından, tadilinden ve uygulattırılmasından, denetlenmesinden,



maliyeti yansıtan fiyatların incelenmesinden ve piyasada bu Kanuna uygun şekilde davranılmasını sağlamaktan sorumludur.

Kurum, bu Kanundan kaynaklanan görevlerini yerine getirirken ve yetkilerini kullanırken hiçbir kişi, kurum, kuruluş veya organdan emir ya da talimat almaz.

Kurum, Kurul kararıyla bu Kanun hükümleri uyarınca çıkaracağı yönetmelikleri ve uzun vadeli programları piyasada faaliyet gösteren tüzel kişilerin ve ilgili kurum ve kuruluşların görüşlerini alarak hazırlar.

Kurumun merkezi Ankaradadır. Kurumun ilişkili olduğu Bakanlık, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığıdır. Kurum, uygun ya da gerekli gördüğü yerlerde bölge teşkilatı kurabilir.

Kurumun teşkilatı; Doğal Gaz Piyasası Düzenleme Kurulu, başkanlık ve hizmet birimlerinden oluşur.

Kurum, bu Kanundan kaynaklanan görevlerini ve yetkilerini Doğal Gaz Piyasası Düzenleme Kurulu vasıtasıyla kullanır. Kurumun temsil ve karar organı Kuruldur.

Doğal Gaz Piyasası Düzenleme Kurulu ve Kurul Başkanlığı

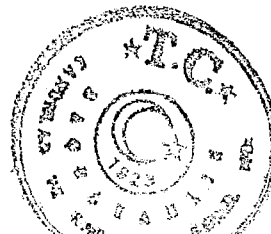
Madde 11 - Kurul, biri Başkan, biri İkinci Başkan olmak üzere beş üyeden oluşur.

Bakanlar Kurulu, birisi Başkan diğer ikisi üye olmak üzere Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının göstereceği altı aday arasından, bir üyeyi Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Devlet Bakanlığının, bir üyeyi ise Sanayi ve Ticaret Bakanlığının göstereceği ikişer aday arasından seçer ve atar. İkinci Başkanı Kurul üyeleri kendi aralarından seçer.

Kurul Başkanı ve üyeleri hukuk, iktisat, mühendislik, işletme ya da maliye dallarında yurt içinde ya da yurt dışında en az dört yıllık yüksek öğrenim kurumlarından mezun olmuş, kamu kurum ve kuruluşlarında ya da özel sektörde en az on yıl deneyim sahibi ve mesleğinde yeterli bilgi ve deneyime sahip kişiler arasından atanır. Kurul Başkan ve üyelerinin görev süresi altı yıldır. Görev süresi sona eren üyeler tekrar seçilebilir, ancak aynı üye üçüncü kez seçilemez.

Kurul Başkan ve üyeleri görevlerini yerine getirirken ve yetkilerini kullanırken tarafsız davranmak zorundadır.

Kurul üyeleri; önce bir üye, müteakiben ikişer üye olmak üzere her iki yılda bir kıdem esasına göre yenilenir. Başkanlık veya üyelikler, görev süresi dolmadan herhangi bir sebeple boşaldığı takdirde, boşalan üyeliklere bir ay içinde seçim ve atama yapılır. Yenilenme hariç, bu şekilde atanan üyeler yerine atandıkları üyelerin kalan süresini tamamlar. Hangi nedenle olursa olsun yapılacak yeni seçim ve atamalarda yeni üye/üyeler, bu madde hükmü uyarınca yerine seçileceği üyeyi aday göstermiş olan kurum/kuruluşun adayları arasından seçilir ve atanır. Bu Kanunun diğer maddeleri ile belirlenen görevlerinin yanı sıra, Kurul aşağıdaki görevleri de yerine getirir:



a)Kurumun her türlü planlarını, bütçe ve diğer mali tablolarının da yer aldığı yıllık iş programlarını ve bunlarda yapılabilecek revizyonları onaylamak,

b) Faaliyetlerinin ibrası için Sayıştaya sunulacak yıllık çalışma raporunu onaylamak,

c)Kurum faaliyetlerini yönetmek ve bunlarla ilgili düzenlemeleri onaylamak ve uygulanmalarını sağlamak,

d)Kurumu temsil edecek kişileri belirlemek, personelin atanması için yetki devri yapmadığı durumlarda tüm personelin atama, terfi ve azil kararlarını almak,

e)Kurumun varlık ve kaynaklarına ilişkin kararları almak,

f)Doğal gaz piyasa faaliyetlerine ilişkin plan, politika ve uygulamalarla ilgili Kurum görüş ve önerilerini belirlemek, bunlarla ilgili gerekli düzenlemeleri yapmak,

g)Bu Kanunla Kuruma yetki verilen konularda, doğal gaz piyasa faaliyetlerine ilişkin her türlü düzenlemeleri onaylamak ve bunların yürütümünü sağlamak,

h)Lisans ve sertifika verilmesine ve bunların yürütümüne ve iptaline ilişkin her türlü kararları almak ve uygulamak,

ı)Kanunda yer alan hükümler dahilinde özel hallerde uygulamaya konulabilecek sınırlama ve yükümlülüklerin tespitine yönelik kararlar almak,

j)Piyasa içerisinde rekabetin hiç veya yeterince oluşmadığı alanlarda, tarife teşekkülüne ilişkin usul ve esasları düzenlemek,

k)Kanunla belirlenen faaliyetlere ilişkin tarifeleri onaylamak veya tarife revizyonları hakkında karar almak,

l)Faaliyetlerle ilgili denetleme, ön araştırma ve soruşturma işlemlerini yürütmek, yetkisi dahilinde ceza ve yaptırımları uygulamak ve dava açmak da dahil olmak üzere her türlü adli ve idari makama başvuru kararlarını almak,

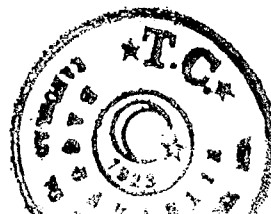
m)Bu Kanunun uygulanması ile ilgili olarak tüzel kişiler veya tüzel kişiler ile tüketiciler arasında çıkacak ihtilafları çözmek,

n)Kanunda gösterilen diğer görevleri yerine getirmek ve yetkileri kullanmaktır.

Başkanlık; Başkan, iki Başkan Yardımcısı, Genel Sekreter ve Özel Büro Müdürlüğü ile yeterli sayıda kurulan hizmet birimlerinden teşekkül eder.

Başkanın görevde olmadığı sürelerde İkinci Başkan yürütme görevini üstlenir.

Başkan, Kurulun olduğu gibi, Kurumun da amiri olup, mevzuatla ve Kurulca kendisine verilen görevlerin ifası ile yetkili ve sorumludur. Kurumun



temsili Başkanın yetki ve sorumluluğundadır. Başkanın yönetim yetki ve sorumluluğu, Başkanlık çalışmalarının planlanması, düzenlenmesi, yürütülmesi denetlenmesi faaliyetleri ve kamuya bilgi verilmesi görevini de kapsar. Başkan ve aslarının temsil ve yönetime ilişkin görev, yetki ve sorumluluğunun çerçevesi Kurula onaylanacak yönetmelikle düzenlenir. Yetki devri amirin sorumluluğunu kaldırmaz. Başkan Yardımcıları, Danışma Birimi, Genel Sekreter ve Özel Büro Müdürlüğü Başkana bağlı olarak çalışır.

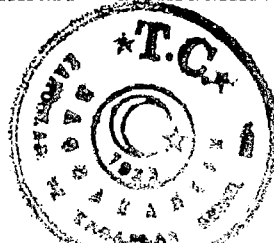
Başkanlığın görev ve yetkileri şunlardır:

- a) Kurum tüzel kişiliğini temsil etmek,
- b) Kurul kararlarına istinaden gerekli gördüğü hizmet birimlerini kurmak,
- c) Kurumun işlevlerinin yerine getirebilmesi için Kurul kararı doğrultusunda yeterli sayıda personeli istihdam etmek,
- d) Hizmet birimlerinin uyumlu, verimli, disiplinli ve düzenli biçimde çalışmasını temin etmek, hizmet birimleri ile Kurul arasında organizasyonu ve koordinasyonu sağlamak ve hizmet birimleri arasında çıkabilecek görev ve yetki ihtilaflarını çözmek,
- e) Kurul toplantılarının gündemini, gün ve saatini belirlemek ve toplantıları idare etmek,
- f) Kurul kararlarının gereğinin yerine getirilmesini sağlamak ve bu kararların uygulanmasını izlemek,
- g) Kurumun yıllık bütçesi ile gelir gider kesin hesabını ve Kurumun yıllık raporunu hazırlamak ve Kurula sunmak ve Kurum bütçesinin uygulanmasını, gelirlerin toplanmasını, harcamaların yapılmasını sağlamak.

Yasaklar ve görevden alma

Madde 12 - Kurul Başkan ve üyeleri ile Kurum personeli Kurumdaki görevleri esnasında özel bir kanuna dayanmadıkça resmi ya da özel hiç bir görev alamazlar. Söz konusu personel Kurumdaki görevlerinin sona ermesinden itibaren üç yıl süre ile piyasada faaliyet gösteren özel hukuk tüzel kişiliklerinde ya da bunların iştiraklerinde görev alamaz ya da bu tür işlere ortak olamazlar ve bu tüzel kişilerden ya da iştiraklerden gelir sağlayacak ya da sağlayabilecek doğrudan ya da dolaylı ilişkiye giremez ve doğal gaz ticareti ile uğraşamazlar. Bu yasağa uymayanlar hakkında 2531 sayılı Kamu Görevlerinden Ayrılanların Yapamayacakları İşler Hakkındaki Kanun hükümleri uygulanır.

Kurul Başkan ve üyeleri, göreve başlamadan önce maliki oldukları Hazine Müsteşarlığı tarafından çıkarılan borçlanmaya ilişkin menkul kıymetler dışındaki, piyasada faaliyet gösteren tüzel kişilere veya bunların iştiraklerine ait her türlü hisselerini ya da menkul kıymetlerini üçüncü dereceye kadar kan ve ikinci dereceye kadar sıhri hisımları dışındakilere, görev sürelerinin



başlamasından itibaren otuz gün içinde satmak veya devretmek suretiyle elden çıkarmak zorundadır.

Kurul Başkan ve üyelerinin eşleri ve birinci dereceye kadar kan hısımları, piyasada faaliyet gösteren kamu kurum ve kuruluşları dışındaki tüzel kişiliklerde ya da bunların iştiraklerinde Kurul Başkan ve üyelerinin atanmasından sonra ve üyelik süresi boyunca görev alamaz ya da bu tür işlere ortak olamazlar ve bu tüzel kişilerden ya da iştiraklerden gelir sağlayacak ya da sağlayabilecek doğrudan ya da dolaylı ilişkiye giremez ve doğal gaz ticareti ile uğraşamaz.

Kurul Başkan ve üyeleri ve Kurum personeli, Kurum ile ilgili gizlilik taşıyan bilgileri ve doğal gaz sektöründe yer alan gerçek ve tüzel kişilere ait her türlü sırları, görevlerinden ayrılmış olsalar bile açıklayamaz, kendilerinin veya başkalarının menfaatine kullanamaz.

Kurul Başkan ve üyelerinin görev süreleri dolmadan görevlerine son verilemez. Ancak, bu maddedeki yasakları ihlal eden veya bu Kanun ile kendilerine verilen görevler ile ilgili olarak işlediği suçlardan dolayı haklarında mahkumiyet kararı kesinleşen Kurul Başkan ve üyeleri, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu uyarınca Devlet memuru olmak için aranan şartları kaybettikleri tespit edilen veya üç aydan fazla bir süre ile hastalık, kaza veya başka bir nedenle görevlerini yapamaz durumda olan veya görev süresinin kalan kısmında görevine devam edemeyeceği, üç aylık süre beklenmeksizin tam teşekküllü bir hastaneden alınacak heyet raporu ile tevsik edilen Kurul Başkan ve üyeleri, süreleri dolmadan Bakanlar Kurulu tarafından görevden alınır.

Yemin ve mal beyanı

Madde 13 - Kurul üyeleri, Yargıtay Birinci Başkanlık Divanı huzurunda görevlerinin devamı süresince Kurulun işlerini tam bir dikkat ve dürüstlük ile yürüteceklerine, bu Kanunun hükümlerine ve ilgili mevzuata aykırı hareket etmeyeceklerine ve ettirmeyeceklerine dair yemin eder.

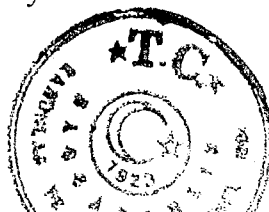
Yemin için yapılan başvuru Yargıtayca acele işlerden sayılır. Kurul üyeleri yemin etmedikçe göreve başlayamaz.

Kurul üyeleri göreve başlama ve görevden ayrılma tarihlerinden itibaren bir ay içinde ve görevleri devam ettiği sürece her iki yılda bir mal beyanında bulunmak zorundadır.

Kurul çalışmaları ve toplantıları, kurul onayları, yıllık rapor ve denetim

Madde 14 - Kurulun çalışma usul ve esasları ile başvurularda takip edeceği usuller yönetmeliklerle düzenlenir.

a) Kurul en az haftada bir defa olmak üzere, gerekli gördüğü sıklıkta toplanır. Toplantıyı Kurul Başkanı veya yokluğunda İkinci Başkan yönetir. Her bir toplantının gündemi toplantıdan önce Başkan ya da yokluğunda İkinci Başkan tarafından hazırlanarak Kurul üyelerine bildirilir.



Kurul salt çoğunlukla toplanır ve kararlar toplantıya katılanların çoğunluğunun oyu ile alınır. İlk toplantıda karar için gerekli nisabın sağlanamadığı durumlarda Başkan ikinci toplantıya tüm üyelerin iştirakini sağlar. Ancak, bunun mümkün olmaması halinde karar, toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile alınır. Bu durumda da toplantı nisabı bu maddede belirtilen sayıdan az olamaz. Başkan, oyunu, toplantıya katılan üyelerin oylarını kullanmalarından sonra kullanır. İkinci toplantıda oylarda eşitlik olması halinde, Başkanın ya da yokluğunda ikinci Başkanın bulunduğu tarafın oyu üstün sayılır. Oylamalarda çekimser oy kullanılamaz. Karara muhalefet eden, muhalefet gerekçesini yazılı olarak bildirmek zorundadır.

Kurul üyeleri, kendileri ve üçüncü dereceye kadar kan ve sıhrî hısımlarıyla ilgili olaylarda müzakere ve oylamaya katılamaz.

b) Tüzel kişiler her türlü onay ve lisanslarla ilgili işlemlerde yönetmeliklerde belirlendiği şekilde başvuruda bulunur.

Piyasada faaliyet gösteren tüzel kişilerin ortaklık yapılarında herhangi bir nedenle yüzde on veya daha fazla, halka açık şirketlerde ise yüzde beş veya daha fazla bir sermaye payı değişimi veya bu tüzel kişilerin birleşmeleri veya herhangi bir tüzel kişinin konsolidasyon, kontrolün değişmesi, satış, devir veya diğer düzenlemeler ile tüzel kişilik yapısının değişikliğe uğraması ya da bir tüzel kişinin sahibi olduğu iletim, depolama veya dağıtım tesislerinin önemli bir kısmında herhangi bir satış, devir veya diğer bir düzenleme sonucu değişiklik olması durumunda, Kurul onayı alınması gereklidir. Kurul onayı alınmasına dair usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

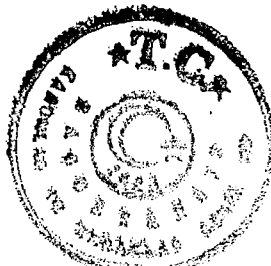
c) Kurul, bir önceki mali yıl için, en geç bir sonraki yılın Nisan ayının sonuna kadar yazılı yıllık raporu bilgi için Bakanlığa gönderir. Raporda, konsolide edilmiş gelir tabloları, bilançolar ve yıllık faaliyetleri esas alan kapsamlı mali tablolar yer alır.

d) Kurumun hesapları Sayıştayın denetimine tabidir.

Kurum personelinin statüsü, atanma usulü ve özlük hakları

Madde 15 - Kurumun hizmet birimleri; daire başkanlıkları şeklinde teşkilatlanmış ana hizmet birimleri, danışma birimleri ve yardımcı hizmet birimlerinden oluşur. Kurumun hizmet birimleri ile bunların görev ve sorumlulukları, kadro unvanları ve sayıları Kurulun önerisi üzerine Bakanlar Kurulu tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

Kurum hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli görevler, idari hizmet sözleşmesi ile sözleşmeli olarak istihdam edilen personel eliyle yürütülür. Kurum personeli ücret sosyal ve mali haklar dışında 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabidir. Kurul, ihtiyaca uygun kuruluş ve kadro statülerinin düzenlenmesinde serbesttir. Kadroların ihdası ve iptali Kurulca yapılır.



Kurul tarafından geçici bir süre için ihtisas gerektiren nitelikteki hizmetlere ihtiyaç duyulduğu durumlarda, Kurum geçici personel istihdam edebilir. Bu durumdaki personel için, vekalet veya istisna akdi uygulanır.

Kurumda çalıştıkları süre zarfında, sözkonusu personelin, Kurumdaki görevlerine başlamadan önceki sosyal güvenlik kurumları tarafından sağlanan her türlü hakları saklı kalır.

Yerli ve yabancı uzmanlar, Başkanlığın hazırlayıp Kurulun onayı ile yürürlüğe konacak yönetmelik esaslarına göre istihdam edilebilir.

Uzmanlık gerektiren görevler için Bakanlık, bağlı ve ilgili kuruluşları ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarda görev yapan personel arasından, çalıştığı kuruluş veya kurumun izni ile ihtiyaç duyulan personel Kurul tarafından atanır.

Kamu kurum ve kuruluşları dışından yapılacak atamalar ile uygun görülen uzmanlık unvanlarına ilişkin esas ve usuller çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Kurul Başkan ve üyeleri ile Kurum personelinin 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinin (A) bendinin (1), (4), (5), (6) ve (7) numaralı alt bentlerinde belirtilen şartları taşımaları zorunludur.

2822 sayılı Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanununun grev ve lokavt yasaklarına ilişkin hükümleri, Kurum hizmetlileri ile görevlilerine de uygulanır.

Kurul Başkanı ve Kurul üyeleri ile diğer Kurum personeli, 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa tabidir. Kurul Başkan ve üyeliklerine atananların Kurulda görev yaptıkları sürece eski görevleri ile olan ilişkileri kesilir. Ancak, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu veya özel mevzuatla düzenlenmiş personel rejimine tabi olanlar Kuruldaki görevleri sona erdikten sonra, başvuruları halinde bu Kanunun ilgili hükümleri saklı kalmak kaydıyla ilgili Bakan tarafından müktesseplerine uygun bir kadroya atanırlar.

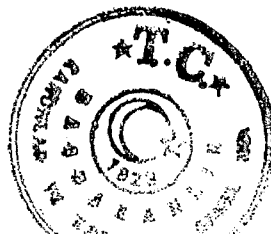
Emeklilik açısından Kurum personelinin durumu, Başkanlık tarafından hazırlanacak ve Kurul onayı ile yürürlüğe konulacak yönetmelik ile düzenlenir.. Emeklilik konusunda, Kurul Başkanının Bakanlık Müsteşarına, Kurul üyelerinin ise Bakanlık Müsteşar Yardımcısına denk statüde olduğu kabul edilir.

Kurul Başkanı ve Kurul üyelerinin aylık net ücretleri en yüksek devlet memurunun her türlü ödemeler dahil aylık net ücretinin iki katını geçmemek üzere, Bakanlığın teklifi üzerine Bakanlar Kurulu tarafından tespit edilir.

En yüksek Devlet memuruna ödenen ücretin gelir vergisine tabi olmayan kısmı, bu Kanuna göre de gelir vergisine tabi tutulmaz.

Kurum personelinin ücret ve diğer mali ve sosyal hakları, Bakanlar Kurulunca belirlenecek esaslar çerçevesinde Başkanlığın teklifi üzerine Kurulca tespit edilir.

Kurul Başkanı, Kurul üyeleri ve Kurum personeli ile vekalet ve istisna akdi ile hizmet verenlerin görevlerinin ifası sırasında yaptıkları masraflardan hangilerinin Kurum bütçesinden karşılanabileceğine dair usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.



[Handwritten signature]

Kurumun gelirleri, malvarlıkları

Madde 16 - Kurumun gelirleri Kurumun bütçesini oluşturur ve aşağıdaki gelir kalemlerinden oluşur:

a) Katılma payı.

b) Lisans, sertifika, onay ve vize işlemleri üzerinden alınacak bedeller.

c) Yayın ve sair gelirler,

d) Ayrıntıları kamuoyuna duyurulmak kaydıyla ve piyasanın gelişimine dair etüt ve proje çalışmalarının finansmanında kullanılmak üzere uluslararası kurum ve kuruluşlar tarafından verilecek hibeler.

Kurumun gelirlerinin, giderlerini karşılaması esastır. Kurumun gelir fazlası ertesi yılın mart ayı sonuna kadar genel bütçeye aktarılır. Kurumun gelirleri, Kurulun uygun gördüğü ulusal bankalarda açılacak hesaplarda tutulur. Kurumun gelirleri bu Kanunda belirtilen görevlerini tam olarak yerine getirebilmesi için yeterli düzeye gelinceye kadar, gerekli mali kaynak genel bütçeden karşılanır.

Katılma payının mükellefi, lisans ve sertifika sahibi olan gerçek ve tüzel kişilerdir. Katılma payı, anılan mükelleflerin yıllık faaliyet dönemine ilişkin olarak düzenleyecekleri gelir tablolarında yer alan safi satış hasılatı tutarının, Kurulca % 0,5 (binde beş) oranını aşmayacak şekilde belirlenecek katılma payı oranı ile çarpımı sonucu bulunur. Yıl içerisinde uygulanacak katılma payı oranı, bir önceki yılın Aralık ayı içerisinde ilan edilir.

Kurumun mal ve varlıkları Devlet malı sayılır, haczedilemez, rehnedilemez.

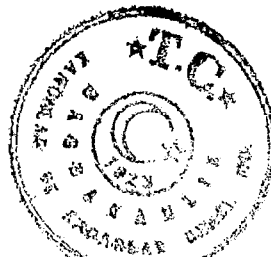
İKİNCİ BÖLÜM

Yaptırımlar, Yaptırımların Uygulanmasındaki Usul, Ön Araştırma, Soruşturma ve Dava Hakkı

Yaptırımlar ve yaptırımların uygulanmasındaki usul

Madde 17 - Kurul piyasada faaliyet gösteren gerçek veya tüzel kişilere yapacağı yazılı ihtar veya uyarıya rağmen mevzuata aykırı durumlarını devam ettirenlere aşağıdaki yaptırım ve cezaları uygular:

a) Kurum tarafından bilgi isteme veya yerinde inceleme hallerinde; istenen bilgilerin yanlış, eksik veya yanıltıcı olarak verildiğinin saptanması veya hiç bilgi verilmemesi ya da yerinde inceleme imkanının verilmemesi hallerinde, ikiyüz milyar lira para cezası verilir ve yedi gün içinde bilgilerin doğru olarak verilmesi ve/veya inceleme imkanının sağlanması ihtar edilir. Ancak, kolay giderilebilecek kusurlu haller için ilgili gerçek ve tüzel kişilerden belgelerin doğru olarak verilmesi ve/veya inceleme imkanının sağlanması istenir.



b) Bu Kanun hükümlerine ve çıkarılan yönetmelik, talimat ve tebliğlere aykırı hareket edildiğinin saptanması halinde, ikiyüzelli milyar lira para cezası verilir ve otuz gün içinde gönderilmesi ihtar edilir.

c) Lisans veya sertifika genel esasları ve yükümlülüklerinden herhangi birisinin yerine getirilmediğinin saptanması halinde, üçyüz milyar lira para cezası verilir ve otuz gün içinde düzeltilmesi ihtar edilir.

d) Lisans veya sertifika müracaatında ve bunların verilmesinde aranan şartlar konusunda, gerçek dışı belge sunulması veya yanıltıcı bilgi verilmesi veya lisans veya sertifikada öngörülen hususları etkileyecek şartlardaki değişikliklerin Kurula bildirilmemesi halinde, dört yüz milyar lira para cezası verilir ve otuz gün içinde düzeltilmesi ihtar edilir.

e) Lisans müracaatı sırasında iştirak ilişkisi konusunda yanıltıcı bilgi verilmesi veya faaliyet süresi boyunca iştirak ilişkisi yasağına aykırı davranışta bulunulması halinde, dört yüz milyar lira para cezası verilir ve otuz gün içerisinde iştirak ilişkisinin düzeltilmesi ihtar edilir.

f) Piyasada, lisans kapsamı dışında faaliyet gösterildiğinin saptanması halinde, beş yüz milyar lira para cezası verilir ve on beş gün içinde kapsam dışı faaliyetin veya aleyhe faaliyetin durdurulması ihtar edilir.

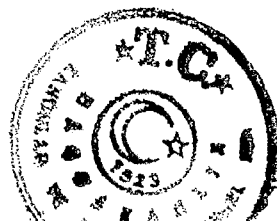
g) Lisans veya sertifikanın verilmesine esas olan şartların, faaliyetlerin yürütümü sırasında ortadan kalktığına saptanması halinde lisans veya sertifika iptal edilir. Ancak, bu şartların baştan mevcut olmadığına saptanması halinde ise; lisans veya sertifikanın iptali yanında ayrıca beş yüz milyar lira para cezası verilir.

Yukarıdaki para cezalarını gerektiren fiillerin ihtarla rağmen düzeltilmemesi veya tekrarlanması hallerinde para cezaları her defasında bir önceki cezanın iki katı oranında artırılarak uygulanır. Bu cezaların verildiği tarihten itibaren iki yıl içinde idari para cezası verilmesini gerektiren aynı fiil işlenmediği takdirde önceki cezalar tekrarda esas alınmaz. Ancak, aynı fiil iki yıl içinde işlendiği takdirde, artırılarak uygulanacak para cezasının tutarı cezaya muhatap tüzel kişinin bir önceki mali yılına ilişkin bilançosundaki safi satış hasılatının yüzde yirmisini aşamaz. Cezaların bu düzeye ulaşması halinde, Kurul lisans veya sertifikayı iptal edebilir.

Bir lisans veya sertifikanın iptali halinde, yeni bir lisans veya sertifika verilene kadar, verilen hizmetin aksamaması için Kurul gereken önlemleri alır.

Doğal gaz şehir içi dağıtım lisansının iptal edilmesinin zorunlu hale gelmesi durumunda Kurul hizmetin aksamaması için gerekli tedbirleri önceden almak suretiyle, lisansı iptal eder. Dağıtım şebekesinin mülkiyetini elinde bulunduran lisans sahibinin nam ve hesabına yüz yirmi gün içerisinde ilgili şebekenin satışı ve yeni lisans sahibinin belirlenmesi için ihaleye çıkılır. Uygulamaya ilişkin usul ve esaslar yönetmeliklerde belirlenir.

Bu maddede düzenlenen tüm idari para cezaları hiçbir şekilde ilgili cezayı ödeyen tüzel kişi tarafından hazırlanacak tarifelerde maliyet unsuru olarak yer almaz.



Para cezası, bu Kanuna aykırı hareket eden tarafların her birine ayrı ayrı uygulanır. Bu Kanun gereğince para cezasını gerektiren fiillerin Türk Ceza Kanunu veya ceza hükmünü içeren diğer kanunlarda suç sayılması, söz konusu para cezalarının verilmesine engel olmayacağı gibi, lisans veya sertifikanın iptaline de mani değildir.

Bu Kanundaki cezaları gerektiren fiillerin birden fazla olması halinde ve aralarında irtibat olması durumunda en yüksek ceza gerektirecek fiilin cezası irtibat bulunmaması halinde ise; her birinin cezası ayrı ayrı uygulanır.

Para cezası kararı verilmesi halinde ilgili tüzel kişi tebliğden itibaren onbeş gün içinde Kurula müracaat ederek kararın yeniden gözden geçirilmesini talep edebilir. Bu talebin yapılmaması veya talebin reddi hallerinde para cezası kararı kesinleşir.

Para cezası uygulama hakkı, aykırılığın vuku bulduğunun Kurumca öğrenildiği tarihi izleyen yılın başından itibaren beş yıllık zamanaşımına tabidir. Sürekli veya tekrarlanan bir aykırılık söz konusu ise zaman aşım süresi, aykırılığın sona erdiği ya da en son tekrarlandığı günden itibaren başlar.

Kurulun inceleme ve araştırma amacıyla yapacağı herhangi bir işlem, bu işlemin ilgili tarafa tebliği, karar aleyhine yargı yoluna başvurulmuş olması, zamanaşımını keser.

Verilen para cezası 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre Maliye Bakanlığınca, Kurum adına tahsil olunur. Bu maddedeki para cezası miktarları her yıl 765 sayılı Türk Ceza Kanununun ek 2 nci maddesi hükümleri uyarınca artırılır.

Ön araştırma, soruşturma ve dava hakkı

Madde 18- Kurul, resen veya kendisine intikal eden ihbar veya şikayetler üzerine doğrudan soruşturma açılmasına ya da soruşturma açılmasına gerek olup olmadığının tespiti için ön araştırma yapılmasına karar verir.

Ön araştırma ve soruşturmada takip edilecek usul ve esaslar Kurum tarafından yürürlüğe konulacak yönetmelikle düzenlenir.

Kurul kararına karşı açılacak davalar ilk derece mahkemesi olarak Danıştayda görülür. Danıştay, Kurul kararlarına karşı yapılan başvuruları acele işlerden sayar.

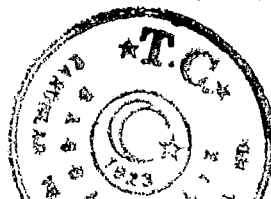
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Tarifeler ve Diğer Hükümler

Tarifeler

Madde 19- Bu Kanun kapsamında düzenlenen tarifeler, tarifelerin belirlenmesi ve uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar şunlardır:

1) Bağlantı Tarifeleri: Kurumca belirlenecek bağlantı tarifeleri, ilgili bağlantı anlaşmalarına dahil edilecek olan ve iletim sistemi ya da bir dağıtım sistemine bağlantı için eşit durumda olan serbest tüketiciler arasında ayırım



yapılmaması esasına dayalı hükümleri ve şartları içerir. Fiyatlar, bu esaslar dahilinde taraflarca serbestçe belirlenir. Serbest olmayan tüketicilere Kurum ve dağıtım şirketi arasında belirlenen sabit bağlantı tarifeleri uygulanır.

2) İletim ve Depolama Tarifesi: Kurum, iletim ve sevkiyat kontrolüne ait hizmet bedelleri ile depolama kira bedellerine ait tarife limitlerini belirler. Bu tarife limitlerini belirlerken Ülkenin bölgelere göre kalkınmışlık dereceleri ve doğal gaz faaliyetlerine yönelik yatırımları özendirici olma hususiyetlerini de göz önüne alır. Ayrıca, taahhüt edilmiş kapasitenin taşınması ve taşıma mesafeleri ile gaz miktarı dikkate alınır. Ulusal iletim şebekesi ile yapılacak iletme ilişkin tarifeler giriş, çıkış noktaları ve Kurumca öngörülecek diğer faktörlere göre belirlenir.

İletim, sevkiyat kontrolü ve depolama hizmeti yapan tüzel kişiler tarifelerini Kurum tarafından belirlenecek süre içerisinde Kuruma bildirirler. Kurum, bildirilen tarifelerden ve bu maddede yer alan esaslardan hareketle yeni tarife limitlerini belirler.

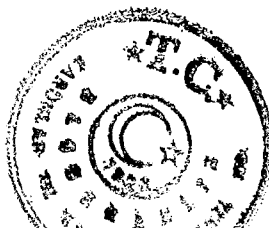
Kurum tarafından hazırlanacak olan iletim tarifesi, üretilen, ithal veya ihraç edilen doğal gazın nakli için iletim şebekesinden yararlanan eşit durumda olan tüm kullanıcılar arasında fark gözetmeksizin uygulanacak fiyat limitlerini, hüküm ve şartlarını içerir.

Kurum, transit doğal gaz iletiminin teşvik edilmesi amacıyla transit iletim tarifelerini yurt içi iletim tarifelerinden farklı usul ve esaslara göre tespit etme yetkisine sahiptir.

3) Toptan Satış Tarifesi: Kurum doğal gaz satış tarifelerinde esas alınacak unsurlar ve şartları belirler. Satış fiyatları ise, bu esaslar dahilinde doğal gaz alım satımı yapan taraflarca serbestçe belirlenir.

4) Perakende Satış Tarifesi: Dağıtım şirketleri ihale tekliflerinde en ucuz gaz temin ettiklerini ispat etmek zorunda olup, lisans süresi içerisinde de bu yükümlülüğe uymak zorundadır. Dağıtım şirketinin dağıtım yetkisi almak için girdiği ihalede verdiği teklifte yer alan birim hizmet, gaz bedelleri ve Kurumca belirlenecek diğer faktörlerden oluşan perakende satış fiyatları ve tarife esasları Kurum ile dağıtım şirketi arasında imzalanan dağıtım lisansında gösterilir. Belirlenen perakende satış fiyatının dışında tüketicilerden herhangi bir ad altında ücret talep edilemez. Perakende satış tarifeleri enflasyon ve diğer hususlar gözönüne alınarak, dağıtım şirketlerinin Kuruma başvurusu halinde yeniden tespit edilebilir. Kurum bu fiyatların tespitinde hizmet maliyeti, yatırıma imkan sağlayacak makul ölçüde karlılık ve piyasada cari olan doğal gaz alış fiyatlarını ve benzeri durumları dikkate alır. Kurum onaylı lisans sözleşmesinde yeralan tarifelerin hüküm ve şartları, bu tarifelere tabi olan tüm gerçek ve tüzel kişileri bağlar.

Bir gerçek veya tüzel kişinin bu Kanunda öngörülen ödemelerden herhangi birisini yapmaması halinde, söz konusu hizmetin durdurulmasını da içeren usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.



[Handwritten signature]

Bu maddede belirtilen esaslar doğrultusunda Kurum bütün tarife türleri için tarifeler yönetmeliği hazırlar. Hazırlanan yönetmelik esasları doğrultusunda ilgili tüzel kişilere hazırlanacak fiyat tarifeleri, her yıl Ekim ayının sonuna kadar hazırlanır ve Kurulun görüşüne sunulur. Kurul bu başvuruları aynı yılın 31 Aralık tarihini geçmeyecek şekilde inceler ve uygun bulması halinde onaylar. Tarife esasları ve limitleri Kurumca enflasyon ve diğer hususlar gözönüne alınarak yeniden ayarlanabilir.

İthal ve yerli doğal gazın ithal ve satışında Akaryakıt Fiyat İstikrar Fonu mevzuatına ilişkin hükümler uygulanmaz.

Diğer hükümler

Madde 20 - a) Kamulaştırma;

Bu Kanunda öngörülen faaliyetlerin gerektirmesi halinde, 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununda belirtilen esaslar dahilinde kamulaştırma yapılır. Bu konuda Kurulca verilecek lüzum kararı, kamu yararı kararı yerine geçer ve müteakip işlemler Kamulaştırma Kanunu hükümlerine göre yürütülür.

Kamulaştırılan taşınmazın mülkiyeti Hazineye; kullanma hakkı kamulaştırma bedelini ödeyen tüzel kişiye ait olur. Kullanma hakları, ilgili lisans veya sertifikanın bir cüzü olup geçerliliği bunların geçerlilik süresi ile sınırlıdır.

Lisans veya sertifikanın sona ermesi veya iptali halinde, tüzel kişilerce ödenmiş bulunan kamulaştırma bedelleri iade edilmez.

b) Mülkiyetin gayri ayni haklar ve kiralama;

Tüzel kişiler, faaliyetleri ile ilgili olarak kamuya ait araziler üzerinde, bedeli ilgili tüzel kişi tarafından ödenmesi suretiyle mülkiyetin gayri ayni hak tesisini ve bu arazilerin kiralanmasını talep edebilir.

Bu istek Kurulca uygun görüldüğünde, Kurum ilgili kanunlar uyarınca ihtiyaca göre intifa, irtifak, üst hakkı veya uzun süreli kiralama yoluna gider.

Bu şekilde elde edilen hakkın bedelini ödeme yükümlülüğü devralan tüzel kişiye aittir. Kullanma hakları, ilgili lisans veya sertifikanın bir cüzü olup, geçerliliği bunların geçerlilik süresi ile sınırlıdır.

c) Tebligat;

Kurum tarafından bu Kanuna göre yapılacak tebligatlar, 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümlerine göre yapılır.

d) Kurumun para, evrak ve malları üzerinde işlenen suçlar;

Kurumun para, evrak ve her çeşit malları Devlet malı hükmündedir. Görevleri ile ilgili olarak suç işleyen Kurul Başkanı ve üyeleri ile Kurum personeli Devlet memurları gibi cezalandırılır. Kurul üyeleri ve personeline karşı işlenen suçlar Devlet memuruna karşı işlenmiş sayılır. Bu konudaki kovuşturmalar genel hükümlere göre yürütülür.



[Handwritten signature]

e) BOTAŞ veya doğal gaz piyasa faaliyeti yapmak üzere lisans sahibi olan tüzel kişilerin başvurusu üzerine ilgili idare 3194 sayılı İmar Kanununa göre doğal gazın depolanması, iletimi ve dağıtım hatlarının imar planında önceden tahsis edilmiş olması şartını aramaz ve doğal gaz iletim, dağıtım hatları ile depolama tesislerinin projesi uyarınca imar planına işleyerek gerekli ruhsatları verir.

f) Doğal gazın ithali, satışı, satış fiyatının tespiti ve dağıtımı konusu ile ilgili olarak 1580 sayılı Belediye Kanunu ve 3030 sayılı Büyük Şehir Belediyelerinin Yönetimi Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun ile diğer kanun ve kanun hükmünde kararnamelerin bu Kanuna aykırı hükümleri uygulanmaz.

g) BOTAŞın doğal gazla ilgili alacakları hakkında 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uygulanır.

Değiştirilen, kaldırılan ve uygulanmayacak hükümler

Madde 21 - a) 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 64 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “turistik tesislerin” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve doğal gaz iletim, dağıtım ve depolama tesis ve şebekelerinin ihtiyacı olan arazilerin” ibaresi eklenmiştir.

b) 6326 sayılı Petrol Kanununun bu Kanuna aykırı hükümleri uygulanmaz.

c) 2/1/1990 tarihli ve 397 sayılı Doğal Gazın Kullanımı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname yürürlükten kaldırılmıştır. Ancak, bu Kanun Hükmünde Kararname ile BOTAŞ’a tanınan hak, görev ve yetkiler hazırlık dönemi süresince devam eder.

d) Kurum; 1050 sayılı Muhasebei Umumiye Kanunu, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ve 6245 sayılı Harcırah Kanununa tabi değildir. Kurumun gelirleri, kurumlar vergisinden, yapılacak bağış ve yardımlar nedeniyle veraset ve intikal vergisinden muaftır. Kurumun gelirleri ve bu gelirlerle ilgili olarak yapılan bütün işlemler, taşınmaz mal alım ve satımları her türlü vergi, resim ve harçtan muaftır. Kurum tarafından açılacak davalar her türlü teminat ve harçtan muaftır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Geçici Hükümler

Geçici Madde 1- A) Doğal Gaz Piyasası Düzenleme Kurulunun ilk üyeleri, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içinde atanır.

Kurula atanan ilk beş üye, ilk iki yılın sonunda bir üye ve dördüncü yılın sonunda iki üye olmak üzere kura ile yenilenir. Kalan iki üye altıncı yılın

397 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin geçici 2 nci maddesinin (a) ve (b) bendindeki hükümler saklıdır.

Geçici Madde 2- BOTAŞ, bu Kanunun yayımlandığı tarihten sonra ithalatını ulusal tüketimin %20 si oranına düşünceye kadar yeni doğal gaz alım sözleşmesi yapamaz. Kurumun hazırlık döneminden sonra başlamak üzere her yıl en geç 2009 yılına kadar toplam yıllık ithalat miktarını yıllık ulusal tüketiminin % 20 sine düşürünceye kadar, mevcut doğal gaz alım veya satış sözleşmelerinin kısmi veya bütün olarak tüm hak ve yükümlölükleri ile birlikte devredilmesi için istekli olan diğer ithalat lisans sahibi şirketlerin katılacağı devir için BOTAŞ tarafından ihale yapılır. İhaleyi kazanan tüzel kişiye, sözkonusu devir için BOTAŞ'ca muvafakat verilir. İlgili tüzel kişi sözleşmenin satıcı tarafı ile devredilecek miktar için, yeni sözleşme yapmasından sonra devir yürürlüğe girer. Ancak ihaleyi kazanan tüzel kişinin satıcı taraf ile sözleşme

sonunda yenilenir. Kurulun ilk Başkanı, ikinci ve dördüncü yıl sonundaki kuraya iştirak etmeden altı yıllık görev süresini tamamlar.

Kurul oluşmadan Kurum personelinin ataması yapılamaz. Ancak, Kurumun teşkilatı oluşuncaya kadar, Kurumun işlerinin yürütülmesi için Bakanlık veya bağlı ve ilgili kuruluşları ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarındaki personel geçici olarak görevlendirilebilir.

B)Hazırlık dönemi, bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren on iki aylık süreyi ifade eder. Bakanlar Kurulu bu süreyi bir defaya mahsus olmak üzere altı aya kadar uzatabilir.

Hazırlık dönemi kapsamında:

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten evvel alınmış kanuni bir hak, belge, izin veya yetkilendirmeye müsteniden yapılmakta olan doğal gaz piyasa faaliyeti, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en fazla 24 ay daha devam edebilir. Anılan faaliyetlerin bu süreden sonra devamı, bu Kanuna göre alınacak izne bağlıdır.

Yapılmakta olan doğal gaz piyasa faaliyetlerinin bu Kanunun hükümleri dairesinde devamına izin verilebilmesi için:

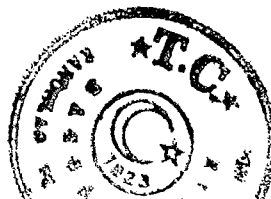
a)Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 24 ay içinde Kuruma müracaat edilmesi,

b)Doğal gaz piyasa faaliyeti yapan şahsın bu faaliyeti yapmaktan men edilmemiş olması,
şarttır.

Hazırlık dönemi içerisinde şehirlerde doğal gaz dağıtım yetkisi alacak şirketin ihale suretiyle seçimi, seçilen şirketin izin alınmak üzere Bakanlar Kuruluna sunulması, izin verme sözleşmesinin Bakanlık ile imzalanma prosedürü ve benzer işlemler Bakanlık tarafından hazırlanacak tebliğe göre yapılır. Bakanlık bu konuda BOTAŞ Genel Müdürlüğünü söz konusu işlerin yürütümü için görevlendirir. Bakanlık ile izin verilen şirket arasında imzalanacak izin verme sözleşmesi Bakanlar Kurulu onayı ile yürürlüğe girer ve hazırlık döneminin sonunda, Kurum tarafından hazırlanacak mevzuat hükümlerine uymadığı takdirde, Kurum sözleşmeyi mevzuata uygun hale getirebilmek için gerekli değişikliği yaparak dağıtım lisansına dönüştürür. İzin verme sözleşmesi imzalayan dağıtım şirketi bu değişikliğe itiraz edemez.

Hazırlık dönemi sonuna kadar doğal gaz piyasa faaliyetleri yapmak isteyen hiç bir şirkete bu Kanuna göre lisans veya sertifika verilmez.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren, hazırlık dönemi içerisinde Kanunun uygulanmasına yönelik uyuşmazlıkların hallinde veya tereddütlerin giderilmesinde Bakanlık yetkili ve görevlidir.



[Handwritten signature]

397 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin geçici 2 nci maddesinin (a) ve (b) bendindeki hükümler saklıdır.

Geçici Madde 2- BOTAS, bu Kanunun yayımlandığı tarihten sonra ithalatını ulusal tüketimin %20 si oranına düşünceye kadar yeni doğal gaz alım sözleşmesi yapamaz. Kurumun hazırlık döneminden sonra başlamak üzere her yıl en geç 2009 yılına kadar toplam yıllık ithalat miktarını yıllık ulusal tüketiminin % 20 sine düşürünceye kadar, mevcut doğal gaz alım veya satış sözleşmelerinin kısmi veya bütün olarak tüm hak ve yükümlülükleri ile birlikte devredilmesi için istekli olan diğer ithalat lisans sahibi şirketlerin katılacağı devir için BOTAS tarafından ihale yapılır. İhaleyi kazanan tüzel kişiye, sözkonusu devir için BOTAS'ca muvafakat verilir. İlgili tüzel kişi sözleşmenin satıcı tarafı ile devredilecek miktar için, yeni sözleşme yapmasından sonra devir yürürlüğe girer. Ancak ihaleyi kazanan tüzel kişinin satıcı taraf ile sözleşme yapamaması halinde, ithalatçı şirketin BOTAS'ın tüm yurt dışı mükellefiyetini yerine getirmeyi kabul etmesi ve ikili anlaşmalarla belirlenen doğal gaz alım fiyatının altında olmamak şartıyla, satış yoluyla devir gerçekleşebilir. BOTAS, satılan miktarların devredilmesini müteakip, kendi mükellefiyetlerini devralan ithalatçı şirketin bu mükellefiyetlerini yerine getirmemesi halinde, bundan doğan zarar ve ziyarı anılan şirkete rücu etme hakkına sahiptir.

BOTAS tarafından her takvim yılında devredilen miktarlar, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte alım taahhüdünde bulunulan toplam doğal gaz miktarının % 10'undan daha az olamaz.

Ayrıca, BOTAS'ın mevcut sözleşmelerinin var olduğu ülkeler dışındaki ülkelerden yapılacak ithalat için yapılacak müracaatlarda Kurum, piyasada rekabet ortamının oluşturulması, mevcut sözleşmelerden doğan yükümlülükleri ve ihracat bağlantılarını dikkate alarak belirleyeceği usul ve esaslar dahilinde müracaatları değerlendirerek ithalata müsaade edebilir. Ancak, BOTAS'ın mevcut sözleşmelerinin var olduğu ülkeler ile bu sözleşme süreleri sona erinceye kadar bu ülkeler ile hiç bir ithalatçı şirket tarafından yeni gaz alım sözleşmeleri yapılamaz. Sözkonusu mevcut sözleşmelerin sona erdiği tarihten itibaren aynı miktarlar için yeni ithalat sözleşmeleri yapılabilir. Ancak, ihraç amaçlı veya Kurumca tespit edilecek yurt içi doğal gaz arz açığının olması durumunda sözkonusu ülkelerle yeni gaz alım bağlantıları yapılabilir.

Bu Kanun hükümlerine göre, dağıtım faaliyeti hariç, BOTAS'ın dikey bütünleşmiş tüzel kişiliği 2009 yılına kadar devam eder. Bu tarihten sonra BOTAS yatay bütünleşmiş tüzel kişiliğe uygun olarak yeniden yapılandırılır. Yeniden yapılandırılma sonucu meydana gelecek yeni tüzel kişilerden, sadece gaz alım ve satım sözleşmelerine sahip olan ve ithalat faaliyeti yapacak olan şirket, BOTAS'ı temsil eder ve BOTAS adı ile anılır. İletim ve depolama faaliyeti yapacak yeni şirketler başka isimler altında anılırlar. Yeniden yapılandırılma sonucu ortaya çıkan bu şirketlerden iletim faaliyeti yapan şirket hariç, diğerleri iki yıl içinde özelleştirilir.



BOTAŞ'ın, iletim, depolama, satış, ithalat faaliyetlerine ilişkin muhasebe ayrışımı, Kurumun hazırlık dönemi sonundan itibaren 12 ay içerisinde gerçekleştirilir.

BOTAŞ'ın Hazine garantili yükümlülükleri saklıdır.

Geçici Madde 3- Şhiriçi dağıtım faaliyetlerinde geçiş süreci aşağıdaki gibi yapılır:

a) Bakanlık, bu Kanunun yürürlüğe girmesini müteakiben iki ay içerisinde BOTAŞ'ın mülkiyetinde ve işletiminde bulunan Eskişehir ve Bursa şehir içi dağıtım işletmeleri ve varlıklarının özelleştirilmesi önerisini Özelleştirme İdaresi Başkanlığına bildirir. Özelleştirme işlemleri, hazırlık döneminden sonra en geç altı aylık bir süre içerisinde, Kurum tarafından belirlenecek usul ve esaslar dikkate alınarak ve 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamalarının Düzenlenmesine ve Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun hükümleri dairesinde Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından gerçekleştirilir. İlgili şehirlerdeki işletmelerin Özelleştirme İdaresince tüzel kişilere devredilmesi ve dağıtım faaliyetine başlayabilmesi için, Kurumdan şehir içi dağıtım lisansı alması zorunludur.

b) Mülkiyeti ve işletmesi belediye veya belediye şirketine ait olan mevcut şehir içi doğal gaz dağıtım tüzel kişilerinin bu Kanun yürürlüğe girdiği tarihten önce alınmış dış kredi borçlarının ödeme sürelerinin sonuna kadar dağıtım faaliyetlerine, ödeme süresi içinde yeni dış kredi almamak kaydıyla, müsaade edilir. Bu sürenin sonunda sözkonusu şebekeler, Kuruma devredilir ve Kurum ilgili şehir içi dağıtım şebekelerini belirleyeceği usul ve esaslar ile ihale sonucu yeni dağıtım şirketine mülkiyet satışı yoluyla devreder. Dağıtım şebekeleri için tahsil olunan bedeller ilgili belediye veya belediye şirketlerine ödenir.

c) Kredi borçları nedeniyle faaliyetine devam etmesine müsaade edilen Belediye veya belediyeye ait şirketler tarafından halihazırda yapılmakta olan dağıtım faaliyeti Kurumla, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 24 ay içerisinde yapılacak lisans sözleşmesi hükümlerine göre yürütülecektir. Kurumun hazırlayacağı lisans sözleşmesi, diğer şehirlerde uygulanan tip sözleşmelere uygun olacaktır. Ancak, ilgili belediye veya belediye şirketinin şehrin özelliklerine göre sözleşmede yer almasında fayda veya zorunluluk görülen hususlar, Kurumca değerlendirilerek gerektiğinde sözleşmede yer verilir.

d) Kredi borçları nedeniyle faaliyetine devam etmesine müsaade edilen şehir içi doğal gaz dağıtım şirketleri, 1 Ocak 2002 tarihinden itibaren dağıtım ve satış faaliyetleri için şirket içinde muhasebe ayrışımını yapmak zorundadır.

